



# CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

## CAMERA DE CONTURI VRANCEA

Focșani, Strada Mihail Kogălniceanu nr.1, Cod 620036

Telefon: +40 237.225.900; Fax: +40 237.225.770

www.curteadeconturi.ro; E-mail: ccvrancea@rcc.ro

## RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2016

### la nivelul județului VRANCEA

#### I. Prezentare generală

##### 1. Sfera și competențele de activitate

În conformitate cu prevederile art.140 din Constituție, Curtea de Conturi a României exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. Cadrul juridic pentru desfășurarea activităților specifice este stabilit prin Legea nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit legii organice de organizare și funcționare, în unitățile administrativ-teritoriale, *funcțiile Curții de Conturi se exercită prin camerele de conturi județene și a municipiului București*, structuri fără personalitate juridică.

Funcția de control a Curții de Conturi se realizează prin activitatea de audit public extern, care cuprinde: auditul financiar, auditul performanței și auditul de conformitate (controlul) și se desfășoară în conformitate cu standardele proprii de audit, elaborate în baza standardelor internaționale de audit.

Rezultatele activităților desfășurate sunt consemnate în Raportul public anual, pe care Curtea de Conturi îl elaborează și îl transmite Parlamentului.

În același timp, camerele de conturi județene întocmesc rapoartele anuale referitoare la finanțele publice locale, pe care le înaintează autorităților publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.

Prin auditurile publice externe și controalele tematice organizate și desfășurate, conform legii, în anul 2017, Curtea de Conturi a urmărit dacă:

- + situațiile financiare întocmite pentru exercițiul bugetar al anului 2016 au fost reale și conforme cu cadrul general de raportare financiară aplicabil în acest an și au fost respectate principiile legalității și regularității, obiective specifice auditului financiar;
- + s-a asigurat o bună gestiune financiară prin respectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate specifice auditului performanței;
- + operațiunile au fost conforme, sub toate aspectele semnificative, cu cadrul juridic și reglementările care le-au fost aplicabile în perioadele supuse controalelor tematice.

Raportul public pe anul 2016 cuprinde: observațiile Camerei de Conturi Vrancea asupra conturilor de execuție întocmite pentru anul 2016, la entitățile de interes local auditate în anul

2017, concluziile degajate din controalele tematice efectuate, abaterile de la lege identificate, constatările și concluziile formulate în urma analizării performanței utilizării fondurilor publice, respectiv recomandările/măsurile transmise entităților cuprinse în acțiunile de control/audit pentru înlăturarea deficiențelor constatate și creșterea eficienței, eficacității și economicității în activitățile desfășurate.

## 2. Domeniul supus auditării

Curtea de Conturi a României exercită funcția de control asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale unităților administrativ-teritoriale prin intermediul structurilor teritoriale, respectiv camerele de conturi județene.

Aceste resurse sunt gestionate prin intermediul bugetelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale (*BGCUAT*), respectiv:

- ^ Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului;
- ^ Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii;
- ^ Bugetele împrumuturilor interne și externe contractate de autoritățile administrației publice locale;
- ^ Bugetele fondurilor externe nerambursabile.

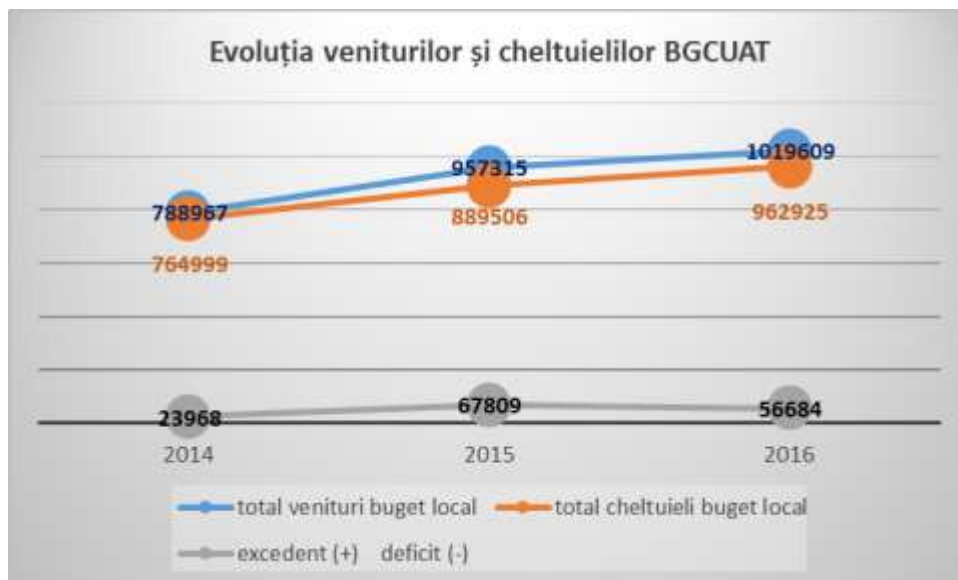
Prin intermediul acestor bugete, autoritățile administrației publice locale își stabilesc, administrează și utilizează resursele financiare pentru îndeplinirea competențelor și atribuțiilor ce le revin, în condițiile legii și cu respectarea prevederilor și procedurilor în domeniul finanțelor publice locale.

Bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale din județul Vrancea prezintă următoarea execuție la finele exercițiului bugetar 2016:

	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent / Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județelor	1 019 609	962 925	56 684
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii	60 609	59 572	1 037
3. Bugetele creditelor externe	0	0	0
4. Bugetele creditelor interne	0	22 015	-22 015
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile	1 709	1 716	-7

Execuția bugetului local pe ansamblul județului Vrancea s-a încheiat cu excedent în sumă de 56 684 mii lei și a continuat astfel tendința celor 2 ani anteriori, când s-a înregistrat excedent în sumă de 23 968 mii lei în anul 2014 și de 67 809 mii lei în anul 2015.

În graficul de mai jos se observă faptul că, în orizontul de timp analizat, veniturile au crescut cu 230 642 mii lei, în timp ce cheltuielile au crescut cu mai puțin, respectiv cu suma de 197 926 mii lei. Și în cifre relative creșterea veniturilor (+129,2%) devansează creșterea cheltuielilor (+125,9%).



O analiză completă și corectă a execuției bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale din județ presupune însă evaluarea modului de fundamentare a prevederilor bugetare, în raport de realizările menționate mai sus, atât pe total cât și în structura clasificăției bugetare a veniturilor și cheltuielilor bugetului local.

Structura veniturilor și cheltuielilor realizate la bugetul local în anul 2016, față de prevederile inițiale și definitive, este prezentată în tabelele de mai jos:

#### Execuția veniturilor la bugetul local

mii lei

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Încasări	% încasări din prevederi inițiale	% încasări din prevederi definitive
1.Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	132 756	171 076	130 520	98,3	76,3
2.Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	146 232	149 089	148 749	101,7	99,8
3.Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	336 269	395 184	389 018	115,7	98,4
4.Subvenții de la alte nivele ale administrației publice	268 331	377 330	316 723	118,0	83,9
5.Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	80 020	75 956	34 599	43,2	45,6
<b>VENITURI - TOTAL (1+2+3+4+5)</b>	<b>963 608</b>	<b>1 168 635</b>	<b>1 019 609</b>	<b>105,8</b>	<b>87,2</b>

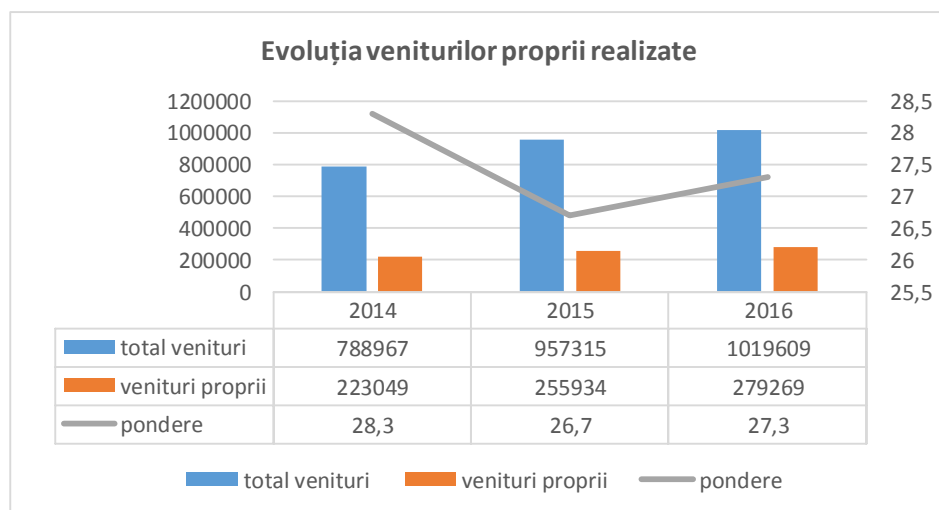
Față de prevederile inițiale, resursele bugetului local s-au realizat în proporție de 105,8%, aportul esențial fiind însă al alocărilor de la bugetul de stat sub forma sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată și subvenții, care au depășit nivelul programat și au acoperit deficitul înregistrat de veniturile proprii din impozite și taxe (care s-au realizat în proporție de 98,3%) și de sumele primite de la UE în contul plăților efectuate, unde nivelul realizat a fost de numai 43,2% față de prevederile inițiale.

De asemenea, față de prevederile definitive, încasările efectiv realizate reprezintă numai 87,2%; și în acest caz, contribuția substanțială este adusă de sumele alocate din bugetul de stat, la care se adaugă și cotele și sumele defalcate din impozitul pe venit, întrucât veniturile proprii din impozite și taxe s-au realizat în proporție de numai 76,3%. Se menține un nivel scăzut al încasărilor din sumele primite de la UE în contul plăților efectuate, față de prevederile bugetare definitive (45,6%).

Situația descrisă mai sus și care se repetă an de an, scoate din nou în evidență o preocupare scăzută a autorităților publice locale în domeniul realizării veniturilor proprii la bugetul local și al accesării, la nivelul potențialului real, a resurselor aferente proiectelor cu finanțare europeană.

Ca pondere, sursele care atestă **efortul propriu** al unităților administrativ - teritoriale în activitatea de stabilire și încasare a veniturilor, respectiv veniturile proprii din impozite, taxe și alte venituri, reprezintă **numai 12,8%** din totalul veniturilor încasate la bugetul local, pe când **contribuția bugetului de stat și a celorlalte bugete** la finanțarea administrației publice locale, prin sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată și subvenții, este de **peste 69%** din total.

În dinamică, pentru perioada 2014-2016, ponderea veniturilor proprii (inclusiv cote și sume defalcate din impozitul pe venit) în total venituri ale bugetului local a înregistrat următoarea evoluție:



Conform datelor ilustrate grafic, nivelul veniturilor proprii realizate reprezintă mai puțin de 30% în totalul surselor de finanțare a bugetului local, ceea ce demonstrează gradul mare de dependență a unităților administrativ-teritoriale din județ de alocările de resurse de la nivel central pentru finanțarea activităților specifice.

### Execuția cheltuielilor din bugetul local

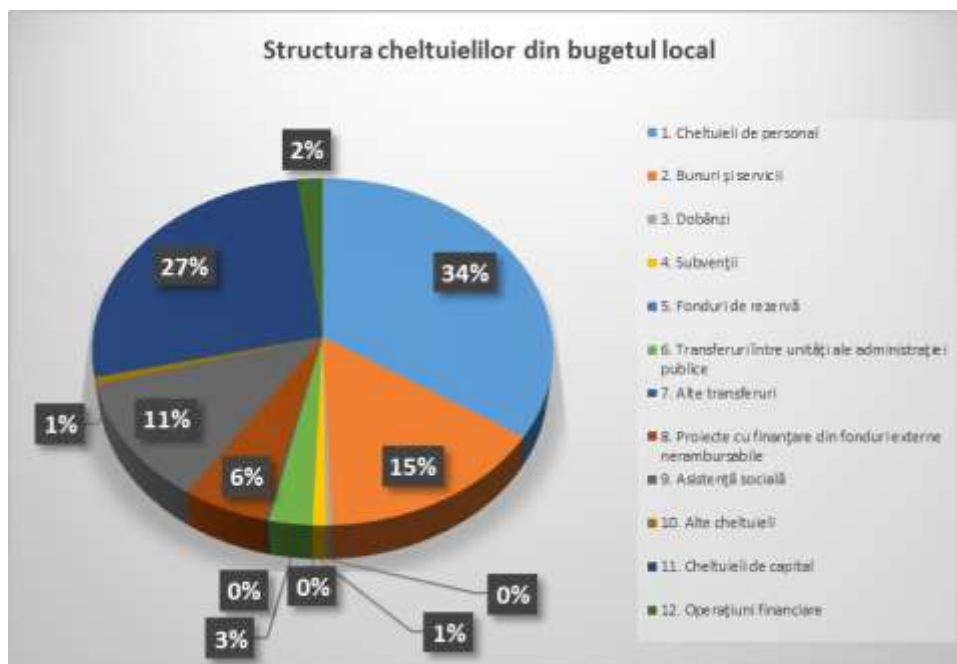
mii lei

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Plăți efectuate	% plăți din prevederi inițiale	% plăți din prevederi definitive
1.Cheltuieli de personal	316 115	341 451	330 546	104,6	96,8
2.Bunuri și servicii	148 727	219 961	145 371	97,7	66,1
3. Dobânzi	8 118	4 757	3 339	41,1	70,2
4. Subvenții	11 000	9 400	8 452	76,8	89,9
5. Fonduri de rezervă	5 000	788	0	0,0	0,0
6. Transferuri între unități ale administrației publice	25 400	30 685	26 991	106,3	88,0
7. Alte transferuri	1 373	2 203	1 399	101,9	63,5
8. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	123 310	120 238	54 163	43,9	45,0
9. Asistență socială	105 186	118 382	109 905	104,5	92,8
10. Alte cheltuieli	5 965	6 811	6 291	105,5	92,4
11.Cheltuieli de capital	282 267	388 223	257 676	91,3	66,4
12. Operațiuni financiare	20 935	24 212	18 792	89,8	77,6
<b>CHELTUIELI-TOTAL (1+...+12)</b>	<b>1 053 396</b>	<b>1 267 111</b>	<b>962 925</b>	<b>91,4</b>	<b>76,0</b>

Plățile efectuate s-au realizat în proporție de 91,4% față de prevederile inițiale cuprinse în buget și în proporție de 76% față de cele definitive. O execuție mai slabă a sumelor prevăzute în bugetul definitiv se înregistrează la categoriile de cheltuieli aferente proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, bunuri și servicii, alte transferuri, cheltuieli de capital.

Se remarcă, din nou, o execuție cu mult sub sumele bugetate la categoriile de cheltuieli care reprezintă și motorul dezvoltării locale (proiectele cu finanțare externă, nerambursabilă, cheltuielile de capital), în timp ce cheltuielile de personal sau cu asistența socială au o execuție de peste 90%.

În structură, cheltuielile de personal reprezintă peste o treime din total (34,3%), urmate de cheltuielile de capital (26,8%) și cu bunuri și servicii (15,1%):



Trebuie să subliniem, în același timp, tendința pozitivă de creștere a ponderii cheltuielilor de capital în total, de la 10% în anul 2014, respectiv 14% în anul 2015, la 27% în anul 2016.

## II. Prezentarea rezultatelor acțiunilor de audit desfășurate la nivelul județului

În temeiul prevederilor cuprinse în Legea nr. 94/1992, republicată, privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, Camera de Conturi Vrancea și-a exercitat la nivel teritorial funcția de control asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale unităților administrativ-teritoriale, în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Camera de Conturi Vrancea a efectuat misiuni de audit financiar asupra conturilor anuale de execuție întocmite pentru anul 2016, precum și acțiuni de control tematic și de audit al performanței, desfășurate la unități administrativ-teritoriale și instituții publice finanțate integral sau parțial de la bugetul local.

Prin verificările sale, camera de conturi a urmărit, în principal:

- exactitatea și realitatea situațiilor financiare, așa cum sunt stabilite în reglementările contabile în vigoare;
- evaluarea sistemelor de management și control la entitățile cuprinse în audit/control;
- utilizarea fondurilor alocate de la buget sau din alte fonduri speciale, conform destinației stabilite;
- calitatea gestiunii economico-financiare;
- economicitatea, eficacitatea și eficiența utilizării fondurilor publice.

## 1. Informații privind actele încheiate în urma acțiunilor de audit/control

În conformitate cu programul de activitate aprobat de Plenul Curții de Conturi a României pentru anul 2017, la nivelul unităților administrativ-teritoriale și al entităților subordonate au fost planificate un număr de **34 acțiuni de audit/control**, din care:

✚ 27 acțiuni de audit financiar al conturilor de execuție a bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale (UAT): *Județul Vrancea, Municipiul Focșani, Orașul Mărășești* și un număr de 24 *Comune*;

✚ 6 acțiuni de control tematic, care au avut obiective specifice de verificare, cu privire la:

- angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor publice;
- utilizarea fondurilor bănești destinate achizițiilor publice de bunuri și servicii și efectuării cheltuielilor de capital din bugetele locale;
- legalitatea contractării sau garantării, a utilizării și restituirii finanțărilor rambursabile;

Aceste acțiuni s-au desfășurat la un număr de 3 unități administrativ-teritoriale (un municipiu, un oraș și o comună) precum și la un număr de 3 instituții publice (unități de învățământ) ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțiari de credite.

✚ 1 (una) misiune de audit al performanței privind realizarea obiectivelor în domeniul protecției copiilor și persoanelor cu dizabilități, desfășurată la direcția generală de asistență socială aflată în subordinea UAT Județul Vrancea.

De asemenea, sunt cuprinse în programul anului 2017 un număr de 47 acțiuni care vizează verificarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin deciziile emise în urma misiunilor de control/audit desfășurate în perioadele anterioare.

Ca urmare a examinării conturilor, cu ocazia *misiunilor de audit financiar efectuate*, **nu s-a emis niciun certificat de conformitate**, la **toate** entitățile supuse verificării consemnându-se abateri de la legalitate și regularitate în constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice.

Pentru consemnarea și valorificarea constatărilor au fost întocmite un număr total de **267** acte de control și valorificare, din care:

- ^ 30 rapoarte de control/audit;
- ^ 23 procese-verbale de constatare;
- ^ 34 note de constatare întocmite la ordonatorii terțiari de credite verificați concomitent cu ordonatorii principali, în conformitate cu pct. 260 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități.

În urma *valorificării* constatărilor din actele de control s-au emis **25 decizii** prin care s-au dispus **241 măsuri** pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperarea acestora și/sau pentru înlăturarea neregulilor constatate în activitatea financiar-contabilă sau fiscală controlată, care nu au condus la producerea de prejudicii.

Date sintetice cu privire la activitatea desfășurată în anul 2017<sup>1</sup> la entitățile de interes local sunt prezentate în tabelul următor:

	Total	Audit financiar	din care: Audit de conformitate	Audit al performanței
1. Număr acțiuni desfășurate	30	23	6	1
2. Certificate de conformitate	0	0	0	0
3. Rapoarte de control/audit	30	23	6	1
4. Procese verbale de constatare	23	23	0	0
5. Note de constatare	34	34	0	0
6. Decizii emise	25	20	5	0
7. Măsuri dispuse prin decizii	241	231	10	0

<sup>1</sup> Acțiuni finalizate la data raportului

## 2. Informații privind categoriile de entități verificate la nivelul județului

În competența de verificare a Camerei de Conturi a județului Vrancea se află unitățile administrativ-teritoriale, respectiv *județul, municipiile, orașele și comunele* (definite potrivit Legii nr.351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național), instituțiile publice din subordinea acestora (indiferent de sistemul de finanțare), ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțieri de credite, societățile comerciale cu capital majoritar sau integral al UAT, precum și alte entități care beneficiază de fonduri publice alocate din bugetele locale.

La nivelul județului Vrancea sunt inventariate un număr de 230 entități de interes local, asupra cărora camera de conturi exercită funcția de control, grupate pe categorii astfel:

- 74 unități administrativ-teritoriale, ai căror conducători sunt ordonatori principali de credite ai bugetelor locale (județul, 2 municipii, 3 orașe și 68 comune);
- 143 instituții publice subordonate, ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțieri de credite;
- 13 societăți comerciale la care unitățile administrativ-teritoriale dețin integral sau majoritar capitalul social.

Categoriile de entități verificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Entități existente	Entități verificate	%
1.Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:	217	96	44,2
1.1. ordonatori principali de credite, din care:	74	56	75,7
▪ consilii județene	1	1	100,0
▪ municipii	2	2	100,0
▪ orașe	3	3	100,0
▪ comune	68	50	70,5
1.2. ordonatori secundari de credite	0	0	0,0
1.3. ordonatori terțieri de credite, din care:	143	40	28,0
▪ verificați prin acțiune distinctă	x	4	x
▪ verificați odată cu ordonatorul principal de credite	x	36	x
2. Regii autonome de interes local	0	0	0,0
3. Societăți comerciale de interes local	13	1	7,7
4.Alte entități	0	0	0,0
<b>TOTAL</b>	<b>230</b>	<b>97<sup>2</sup></b>	<b>42,2</b>

Prin programul de activitate al anului 2017 au fost cuprinse în diverse tipuri de acțiuni de audit/control 97 dintre entitățile locale aflate în aria de competență, adică 42% din total. Dintre acestea, 57,7% sunt unități administrativ-teritoriale și 41,2% instituții publice aflate în subordinea lor.

Cea mai mare parte dintre entitățile subordonate (36 din cele 40 auditate/controlate) sunt cuprinse în verificări concomitent cu misiunile de audit desfășurate la unitățile administrativ-teritoriale, fiind supuse auditării fondurile publice alocate sub orice formă din bugetul local, precum și alte elemente patrimoniale care se preiau și se centralizează în situațiile financiare ale ordonatorului principal de credite.

## 3. Informații privind rezultatele acțiunilor de audit/control încheiate

Misiunile de audit financiar, precum și acțiunile de control tematic realizate la entitățile cuprinse în verificări, au relevat o serie de nereguli și abateri cu caracter economico-financiar, care au generat nerealizarea unor venituri la bugetele publice sau prejudicii aduse acestora, precum și curențe în gestionarea și administrarea în condiții de eficiență, economicitate și

<sup>2</sup> Sunt cuprinse și entitățile programate în verificări cu privire la modul de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin deciziile emise

eficacitate a patrimoniului sau în reflectarea în documentele oficiale de raportare a situației financiare și patrimoniale juste, fidele și reale a unității.

Valoarea estimată a celor 302 abateri de la legalitate și regularitate consemnate în actele de control/audit este în sumă totală de **63 915 mii lei**, din care:

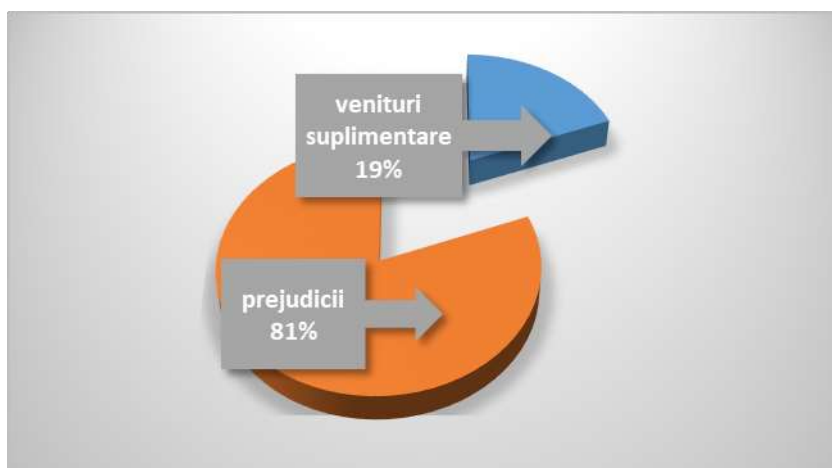
- ^ 61 abateri au condus la estimarea unor venituri nerealizate la bugetele locale în valoare de *1 834 mii lei*;
- ^ 73 abateri au condus la prejudicierea bugetelor auditate cu suma de *7 755 mii lei*.

De asemenea au fost cuantificate și alte 168 nereguli care au afectat corectitudinea datelor din evidența tehnico-operativă și contabilă, preluate în situațiile financiare, evaluate la suma de 54 326 mii lei.

Structura și impactul financiar al abaterilor constatate sunt reflectate în tabelul de mai jos:

	mii lei		
	Estimări abateri constatate	Accesorii	Total estimări
1.Venituri suplimentare	1 683	151	1 834
2.Prejudicii	6 230	1 525	7 755
3.Abateri financiar-contabile	54 326	0	54 326
<b>Total sume</b>	<b>62 239</b>	<b>1 676</b>	<b>63 915</b>

Din totalul sumelor cu impact negativ asupra formării și utilizării bugetului local (9 589 mii lei), 19% reprezintă venituri nerealizate, iar 81% prejudicii aduse acestui buget:



#### 4. Sumele estimate ale abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

Situația detaliată, pe entitățile verificate și pe categorii de sume, a valorii abaterilor de la legalitate și regularitate constatate în urma acțiunilor de audit/control este redată în tabelul următor:

	-mii lei-		
	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
<b>1. UATJ Vrancea</b>	0	1 435	0
- Activitatea proprie	0	419	0
- Centrul Cultural Vrancea	0	288	0
- Direcția Județeană de Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea	0	13	0



- Serviciul Public Comunitar Județean de Evidență a Persoanelor Vrancea	0	715	0
<b>2. UATM Focșani</b>	<b>43</b>	<b>1 222</b>	<b>2 771</b>
- Activitatea proprie	43	360	1 226
- Direcția de Dezvoltare Servicii Publice Focșani	0	862	1 545
<b>3. UATM Adjud</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>498</b>
- Activitatea proprie	0	0	498
<b>4. UATO Mărășești</b>	<b>52</b>	<b>160</b>	<b>3 441</b>
- Activitatea proprie	52	145	3 386
- Căminul pentru persoane vârstnice "O nouă șansă" Mărășești	0	7	0
- Liceul tehnologic "Eremia Grigorescu" Mărășești	0	5	55
- Școala gimnazială nr.2 Mărășești	0	3	0
<b>5. UATO Panciu</b>	<b>0</b>	<b>21</b>	<b>0</b>
- Activitatea proprie	0	21	0
<b>6. UATC Bîrsești</b>	<b>43</b>	<b>38</b>	<b>1 747</b>
- Activitatea proprie	43	38	1738
- Școala gimnazială "Ștefan cel Mare" Bîrsești	0	0	9
<b>7. UATC Cîmpineanca<sup>*)</sup></b>			
- Activitatea proprie			
<b>8. UATC Cotești</b>	<b>47</b>	<b>559</b>	<b>496</b>
- Activitatea proprie	47	559	496
<b>9. UATC Dumbrăveni</b>	<b>3</b>	<b>162</b>	<b>1 325</b>
- Activitatea proprie	3	162	1315
- Școala gimnazială "Duiiliu Zamfirescu" Dumbrăveni	0	0	10
<b>10. UATC Fitionești</b>	<b>28</b>	<b>6</b>	<b>125</b>
- Activitatea proprie	28	6	125
<b>11. UATC Garoafa</b>	<b>145</b>	<b>335</b>	<b>8 360</b>
- Activitatea proprie	145	335	8 360
<b>12. UATC Golești</b>	<b>15</b>	<b>289</b>	<b>335</b>
- Activitatea proprie	15	289	335
<b>13. UATC Gologanu</b>	<b>0</b>	<b>364</b>	<b>3 509</b>
- Activitatea proprie	0	364	3 509
<b>14. UATC Gura Calitei</b>	<b>80</b>	<b>421</b>	<b>145</b>
- Activitatea proprie	80	413	140
- Școala gimnazială Gura Calitei	0	8	5
<b>15. UATC Homocea</b>	<b>106</b>	<b>385</b>	<b>2 254</b>
- Activitatea proprie	106	385	2 217
- Școala gimnazială Homocea	0	0	37
<b>16. UATC Milcovul</b>	<b>6</b>	<b>178</b>	<b>2 124</b>
- Activitatea proprie	6	178	2 124
<b>17. UATC Movilița</b>	<b>1</b>	<b>195</b>	<b>396</b>
- Activitatea proprie	1	195	306
- Școala gimnazială Movilița	0	0	90
<b>18. UATC Nănești</b>	<b>40</b>	<b>111</b>	<b>202</b>
- Activitatea proprie	32	110	147
- Școala gimnazială Nănești	8	1	55
<b>19. UATC Obrejița</b>	<b>24</b>	<b>0</b>	<b>4</b>
- Activitatea proprie	24	0	4
<b>20. UATC Ploscuțeni</b>	<b>301</b>	<b>179</b>	<b>5 066</b>
- Activitatea proprie	301	179	5 066
<b>21. UATC Răstoaca<sup>*)</sup></b>			
- Activitatea proprie			

<b>22. UATC Reghiu</b>	0	274	0
- <i>Activitatea proprie</i>	0	274	0
<b>23. UATC Ruginești</b>	25	306	779
- <i>Activitatea proprie</i>	25	306	779
<b>24. UATC Sihlea</b>	191	45	76
- <i>Activitatea proprie</i>	191	45	76
<b>25. UATC Străoane</b>	19	53	748
- <i>Activitatea proprie</i>	19	53	748
<b>26. UATC Suraia<sup>*)</sup></b>			
- <i>Activitatea proprie</i>			
<b>27. UATC Tîmboești<sup>*)</sup></b>			
- <i>Activitatea proprie</i>			
<b>28. UATC Valea Sării</b>	100	433	17
- <i>Activitatea proprie</i>	100	433	17
<b>29. UATC Vînători</b>	549	477	19 755
- <i>Activitatea proprie</i>	549	477	19 755
<b>30. UATC Vîrteșcoiu</b>	16	105	57
- <i>Activitatea proprie</i>	12	105	57
- Școala gimnazială Vîrteșcoiu	4	0	0
<b>31. Direcția generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului Vrancea</b>	0	0	0
<b>32. Liceul de artă "Ghe.Tătărescu" Focșani</b>	0	0	0
<b>33. Liceul cu program sportiv Focșani</b>	0	0	52
<b>34. Liceul tehnologic "G.G. Longinescu" Focșani</b>	0	1	44
<b>Total sume</b>	<b>1 834</b>	<b>7 755</b>	<b>54 326</b>

<sup>\*)</sup> Acțiunea se află în procedura de valorificare

### III. Obiectivele urmărite și principalele constatări rezultate din acțiunile de audit/control desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Prin verificările desfășurate la entitățile publice de interes local, Camera de Conturi Vrancea și-a exercitat funcția de control prevăzută de lege asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale unităților administrativ-teritoriale, în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Domeniile care intră în competența de control sunt prevăzute la art. 22 din Legea nr. 94/1992, cu privire la organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare și se referă, *în principal*, la:

- ☞ Modul de formare și utilizare a resurselor bugetelor componente ale bugetului general consolidat al unităților administrativ-teritoriale;
- ☞ Formarea și gestionarea datoriei publice locale;
- ☞ Utilizarea alocațiilor pentru diversele forme de sprijin financiar acordat de către stat sau unitățile administrativ-teritoriale;
- ☞ Situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale de către societățile cu capital majoritar al UAT, precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică;
- ☞ Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă.

Activitățile specifice de verificare se desfășoară sub forma auditului public extern, care cuprinde auditul financiar, auditul performanței și auditul de conformitate și se realizează pe

baza procedurilor de audit cuprinse în standardele proprii, elaborate în concordanță cu Standardele Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI).

În anul 2017, Camera de Conturi Vrancea a efectuat, conform programului de activitate aprobat de plenul Curții de Conturi, toate cele trei forme de audit public extern.

Constatările și concluziile rezultate din acțiunile desfășurate au fost înscrise în rapoarte de audit/control și au stat la baza formulării de recomandări și măsuri dispuse prin decizii, destinate conducerilor executive și deliberative ale autorităților locale, în scopul corectării/înlăturării abaterilor și creșterii performanței în activitățile desfășurate.

## 1. Acțiuni de audit financiar al conturilor de execuție bugetară

Camera de Conturi Vrancea a exercitat activitatea de audit financiar asupra situațiilor financiare încheiate pentru anul 2016, la un număr de 23 unități administrativ-teritoriale<sup>3</sup>, respectiv Județul Vrancea, Municipiul Focșani, Orașul Mărășești și un număr de 20 de comune.

Obiectivul general avut în vedere a fost acela de a obține o asigurare rezonabilă asupra faptului că:

✎ Situațiile financiare auditate nu conțin denaturări semnificative ca urmare a unor abateri sau erori, permițând astfel să se exprime o opinie cu privire la măsura în care acestea sunt întocmite de către entitate în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de entitatea respectivă;

✎ Modul de administrare a patrimoniului public și privat al unității administrativ-teritoriale, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute de lege și respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Curtea de Conturi certifică, conform prevederilor legii, acuratețea și veridicitatea datelor din situațiile financiare auditate.

În acest scop, în urma examinării conturilor, auditorii publici externi emit o opinie cu privire la măsura în care situațiile financiare auditate *nu conțin denaturări semnificative* ca urmare a unor abateri sau erori și sunt întocmite de către entitate în conformitate cu cadrul de raportare aplicabil în România.

În urma auditării conturilor de execuție întocmite de cele 23 de unități administrativ-teritoriale, au fost exprimate opinii **contrare** în 21 de cazuri și, în celelalte 2 cazuri, **opinii fără rezerve, cu paragraf de evidențiere a unor aspecte**.

Motivele care au stat la baza exprimării opiniei contrare este acela că, erorile și abaterile constatate și consemnate în rapoartele de audit au avut ca efect denaturări semnificative ale situațiilor financiare, astfel încât acestea nu mai prezintă fidel performanța financiară a entității și celelalte informații referitoare la activitatea desfășurată în perioada auditată.

În auditarea situațiilor financiare anuale Camera de Conturi Vrancea a urmărit următoarele obiective specifice:

- Exactitatea și realitatea situațiilor financiare, așa cum sunt stabilite în reglementările contabile în vigoare;
- Evaluarea sistemelor de management și control intern;
- Utilizarea fondurilor alocate de la buget sau din alte fonduri speciale, conform destinației stabilite;
- Calitatea gestiunii economico-financiare (inclusiv activitatea de achiziții publice);
- Economicitatea, eficiența și eficacitatea utilizării fondurilor publice.

În urma misiunilor de audit desfășurate la cele 23 de unități administrativ-teritoriale au fost constatate 282 abateri de la legalitate și regularitate, evaluate la suma de **63 025 mii lei**, care au avut ca impact:

<sup>3</sup> Acțiuni finalizate la data raportului

- ☞ Venituri nestabilite și neîncasate la bugetul local, în sumă estimată de **1 834 mii lei**;
- ☞ Prejudiciile aduse bugetelor locale, în valoare de **7 459 mii lei**;
- ☞ Denaturarea informațiilor prezentate în situațiile financiare, valoarea neregularităților consemnate fiind în sumă de **53 732 mii lei**.

Situația abaterilor consemnate în actele de audit, ca urmare a verificărilor efectuate asupra obiectivelor menționate anterior se prezintă astfel:

Nr. crt.	Obiectiv	Nr. entități cu abateri	Nr. abateri	Valoare estimată-mii lei			
				Total	Prejudicii	Venituri suplimentare	Alte abateri
0	1	2	3	4	5	6	7
1	Elaborarea, fundamentarea proiectului de buget și modificarea bugetelor inițiale	1	1	3 469	0	0	3 469
2	Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare	22	49	25 657	0	0	25 657
3	Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)	15	25	0	0	0	0
4	Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantum și la termenele prevăzute de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora	22	93	2 442	32	1 788	622
5	Calitatea gestiunii economico-financiare	23	105	30 235	6 205	46	23 984
6	Achiziții publice	5	9	1 222	1 222	0	0
	<b>TOTAL</b>	<b>X</b>	<b>282</b>	<b>63 025</b>	<b>7 459</b>	<b>1 834</b>	<b>53 732</b>



☞ Numeric și valoric, cele mai multe abateri se localizează la categoriile de obiective care privesc modul de formare și utilizare a resurselor convenite bugetului local, fie prin nerealizarea veniturilor în cuantum și la termenele prevăzute de lege, fie prin prejudicierea bugetului datorită abaterilor care afectează utilizarea în condiții de legalitate a fondurilor publice. Astfel, din cele 282 abateri constatate în misiunile de audit, un număr de 207, adică aproape 74% din total, s-au localizat la obiectivele "calitatea gestiunii economico financiare" și "modul de

stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat”; valoric, aceste abateri însumează 33 899 mii lei (53,8% din total), din care 9 293 mii lei (27,4%), reprezintă prejudicii și venituri suplimentare;

✎ Valoarea abaterilor care au afectat acuratețea informațiilor prezentate în situațiile financiare reprezintă 40,7% din total, iar acest aspect este explicabil prin natura abaterilor constatate (în general se consemnează deficiențe care privesc modul de înregistrare, evaluare și prezentare în situațiile financiare a bunurilor din patrimoniul public și privat al unității administrativ-teritoriale, care generează valori semnificative ca urmare a cuantificării lor).

**Detaliem în continuare, pe obiective, principalele constatări rezultate în urma misiunilor de audit efectuate:**

**1.1 Abateri** cu privire la **elaborarea și fundamentarea proiectului de buget** pe anul 2016 s-au constatat la **UAT Comuna Gologanu**, în actele de audit întocmite fiind consemnat faptul că:

⇒ nu s-au întocmit programe de investiții publice, pe baza cărora să fie fundamentate cheltuielile cu investițiile publice cuprinse în proiectele de buget supuse aprobării autorității deliberative a unității administrativ-teritoriale;

⇒ în proiectele de bugete, aferente perioadei verificate, supuse aprobării în consiliul local, nu au fost prevăzute creditele de angajament pentru acțiunile multianuale, ca limită maximă a cheltuielilor ce pot fi angajate în cursul exercițiului bugetar.

**1.2 Abateri** care **au afectat acuratețea informațiilor prezentate în situațiile financiare** întocmite pentru anul 2016, putând induce în eroare utilizatorii acestora, prin:

⇒ *Neorganizarea și neconducerea* evidenței contabile în conformitate cu normele legale (consum de materiale pentru lucrări de investiții/modernizări sau bunuri de natura stocurilor înregistrate eronat în conturile de cheltuieli; achiziții și consumuri de bunuri și servicii înregistrate eronat sau fără documente justificative corect întocmite; nereflectarea în evidențele contabile a unor active, drepturi de creanțe sau obligații, sau înregistrarea eronată a acestora; neînregistrarea în conturile speciale de evidență a unor operațiuni etc.). Asemenea abateri s-au constatat la **UAT Municipiul Focșani și comunele Dumbrăveni, Fitionești, Homocea, Sihlea, Străoane, Vânători, Vîrteșcoiu;**

⇒ *Neorganizarea și neținerea evidenței patrimoniului, conform prevederilor legale* (înregistrarea eronată în evidența contabilă a unor bunuri aparținând domeniului public și privat al unității administrativ-teritoriale: lucrări aferente obiectivelor de investiții și achiziții de dotări de natura mijloacelor fixe, înregistrate în conturile de active curente sau cheltuieli, deși fac parte din categoria activelor imobilizate (necurente); bunuri din patrimoniul public și privat al UAT neînregistrate: terenuri (pășuni, teren arabil), active fixe finalizate și recepționate, documentații tehnice, obiecte de inventar, bunuri (material lemnos) rezultat din defrișări, bunuri primite cu titlu gratuit, bunuri achiziționate cu plata în rate), abateri înregistrate la **UAT Județul Vrancea, UAT Municipiul Focșani și comunele: Bîrsești, Cotești, Dumbrăveni, Garoafa, Golești, Gura Calitei, Milcovul, Movilița, Nănești, Ploscuțeni;**

⇒ *Neconcordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele preluate în bilanțele de verificare și înscrise în situațiile financiare* (neconcordanțe între datele înscrise în documentele fiscale-matricole, roluri unice, liste de rămășiță - și cele din evidența contabilă a conturilor de creanțe bugetare; neconcordanțe între evidența tehnico-operativă și cea contabilă a unor conturi de obligații sau creanțe; scăderea din evidența contabilă a unor creanțe fără documente justificative care să ateste legalitatea și realitatea acestor operațiuni). Abaterile s-au consemnat la **UAT Municipiul Focșani și comunele Bîrsești, Gologanu, Homocea, Ploscuțeni, Ruginești;**

⇒ *Nereflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanț și conturile de execuție bugetară* (înregistrări eronate în conturile de cheltuieli, având drept consecință denaturarea rezultatului patrimonial; menținerea unor creanțe în posturile de bilanț deși societățile care le datorau erau radiate din registrul comerțului, ca urmare a închiderii procedurii de lichidare judiciară; neîntocmirea contului de execuție bugetară în structura prevăzută de lege): **UAT Orașul Mărășeti și comunele Bîrsești, Străoane, Valea Sării;**

⇒ *Nerespectarea* prevederilor legii finanțelor publice locale cu privire la prezentarea și aprobarea în cadrul ședințelor publice ale autorității deliberative a execuției trimestriale a bugetului local: **Comuna Gura Caliței**.

**Cauza principală** a producerii acestor abateri o reprezintă, *în continuare*, slaba pregătire profesională a personalului cu atribuții în domeniu, corelată cu necunoașterea reglementărilor legale în domeniul financiar-contabil sau interpretarea eronată a acestora.

De asemenea, fluctuația personalului și legislația interpretabilă și în continuă schimbare pentru domeniile diverse gestionate la nivelul administrației publice locale sunt factori care influențează calitatea documentelor financiar-contabile întocmite.

Bugetele reduse, în special în cazul comunelor, nu permit perfecționarea profesională continuă a salariaților, inclusiv în domeniul informatic, ca premiză pentru realizarea, în condiții corespunzătoare, a atribuțiilor de serviciu, odată cu creșterea complexității activităților desfășurate.

**1.3 Abateri de la legalitate și regularitate pe linia stabilirii și administrării veniturilor convenite bugetului local:**

⇒ Compartimentele de specialitate în domeniul urbanismului nu au urmărit gradul de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizațiilor de construire emise, în vederea impunerii clădirilor/regularizării taxelor: **Orașul Mărășești și comunele Gura Caliței, Homocea, Milcovul și Nănești;**

⇒ Nu au fost stabilite, evidențiate și încasate taxele aferente clădirilor/terenurilor concesionate/închiriate sau nu au fost puse în valoare, prin concesionare/închiriere, terenuri cu destinația pășune: **comunele Bîrsești, Cotești, Garoafa;**

⇒ Nu s-au înregistrat în evidența fiscală și contabilă drepturi de creanță din arendarea unor suprafețe de teren agricol: **comunele Nănești, Vîrteșcoiu;**

⇒ Nu au fost calculate și/sau înregistrate și urmărite spre încasare taxele speciale aprobate prin hotărâri ale consiliului local pentru prestarea unor servicii publice (taxă salubritate), astfel încât aceste activități *nu* s-au desfășurat pe baza principiilor de eficiență, cheltuielile de funcționare efectuate nefiind acoperite din veniturile încasate: **comunele Cotești, Gologanu, Gura Caliței, Homocea, Nănești, Ploscuțeni, Ruginești, Valea Sării;** nu s-a stabilit, urmărit și încasat taxa pentru desfășurarea unor activități de alimentație publică: **Comuna Cotești, Vîrteșcoiu;**

⇒ Nu s-au luat măsuri pentru inventarierea întregii materii impozabile, abatere consemnată în multe cazuri pe fondul neconcordanțelor existente între evidența statistică a terenurilor, transmisă la Direcția pentru Agricultură a județului Vrancea și datele înscrise în registrul agricol și evidența fiscală, având drept consecință neimpunerea tuturor terenurilor de pe raza unităților administrativ-teritoriale: **comunele Cotești, Valea Sării, Vîrteșcoiu;** nu s-au inclus în masa impozabilă și nu s-au stabilit obligațiile fiscale pentru unele terenuri, deținute de contribuabili care nu și-au ridicat titlurile de proprietate, precum și pentru clădiri aparținând unor persoane juridice cu sediul pe raza unității administrativ-teritoriale: **Comuna Vîrteșcoiu;**

⇒ Nestabilirea corectă a cotelor de impunere în cazul clădirilor cu destinație nerezidențială, nereevaluate, sau în cazul terenurilor, prin încadrarea eronată pe zone de impunere: **comunele Cotești, Fitionești, Ploscuțeni, Vînători;**

⇒ Neorganizarea corespunzătoare a activității de executare silită a creanțelor bugetare, având drept consecință, în multe dintre cazuri, prejudicierea bugetelor locale prin pierderi patrimoniale din neurmărirea veniturilor datorate în perioada de prescripție a dreptului de a cere executarea silită, abatere care se regăsește în cazul majorității unităților administrativ-teritoriale auditate: **UAT Municipiul Focșani și comunele: Bîrsești, Cotești, Dumbrăveni, Garoafa, Gologanu, Gura Caliței, Homocea, Milcovul, Movilița, Nănești, Obrejița, Ploscuțeni, Ruginești, Sihlea, Străoane, Valea Sării, Vînători, Vîrteșcoiu;**

⇒ Nu au fost declarate, în vederea impunerii, toate mijloacele de transport înmatriculate la nivelul localităților, aspect care a rezultat din suprapunerea datelor de evidență ale autovehiculelor, furnizate de serviciul de specialitate de înmatriculări auto, cu bunurile de această natură existente în evidența fiscală: **UAT Municipiul Focșani și comunele: Bîrsești, Cotești, Dumbrăveni, Garoafa, Golești, Gura Caliței, Homocea, Milcovul, Movilița, Obrejița, Ruginești, Străoane, Valea Sării;**

⇒ Nerespectarea prevederilor contractuale privind realizarea veniturilor din valorificarea unor bunuri, prin neurmărirea și neîncasarea creanțelor și a penalităților aferente din valorificarea masei lemnoase rezultate din exploatarea suprafețelor de pădure proprietate publică a UAT, abatere constatată la **Comuna Fitionești**;

⇒ Nu au fost înregistrate în evidență toate titlurile de creanță aferente proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, aspect rezultat prin suprapunerea datelor transmise de organele abilitate (Inspectoratul Județean de Poliție Vrancea) cu datele de evidență tehnico-operativă și fiscală: **comunele Fitionești, Golești, Gura Caliței, Movilița, Obrejița, Vrteșcoiu**;

⇒ Au fost acordate scutiri de impozite și taxe unor persoane care nu îndeplineau condițiile prevăzute de lege pentru a beneficia de aceste facilități: **UAT Orașul Mărășești**;

⇒ Unele taxe încasate la bugetul local și incluse în hotărârile adoptate de consiliul local s-au stabilit fără să existe o reglementare legală care să le instituie sau au fost menținute și după abrogarea actului normativ prin care fuseseră adoptate: **Comuna Garoafa**;

⇒ Au fost scăzute din evidență creanțe fiscale, fără documente justificative în susținere (**comunele Fitionești, Gura Caliței**), sau prin compensări de suprasolviri cu debite între roluri diferite (**Comuna Dumbrăveni**);

⇒ Documentele de evidență tehnico-operativă (registru agricol, registrul mijloacelor de transport) nu au fost întocmite în conformitate cu normele legale: **comunele Gura Caliței, Sihlea, Valea Sării**.

### **Exemplificări:**

▪ În urma verificărilor efectuate la **Comuna Ploscuțeni**, au fost consemnate în raportul de audit abateri în activitatea de formare și administrare a resurselor cuvenite bugetului local, care au generat nerealizarea unor venituri în sumă estimată de **306 mii lei**, după cum urmează:

- a fost subevaluată masa impozabilă prin stabilirea eronată a zonelor de impunere pentru terenul intravilan; astfel, deși prin hotărârea de consiliu local nu au fost delimitate mai multe zone în cadrul localității, fiind stabilită o singură zonă, atât la nivelul satului reședință, cât și al satului component, respectiv zona A, impozitul pe terenurile situate în intravilan a fost calculat corespunzător mai multor zone - A, B, C și D;

- nu au fost calculate, înregistrate și urmărite spre încasare creanțele bugetare din taxe speciale aprobate prin hotărâri ale consiliului local pentru desfășurarea unor servicii publice (taxă salubritate). Consecința directă a abaterii o reprezintă neacoperirea cheltuielilor de funcționare a serviciului public de salubritate;

- obligațiile de plată ale contribuabililor-persoane fizice sau juridice, stabilite la începutul anului fiscal și ulterior, în cursul anului 2016, nu s-au individualizat în titluri de creanță emise în condițiile legii, respectiv decizii de impunere transmise contribuabililor;

- în cursul anului 2016 au fost operate scăderi de debite din amenzi, impozite și taxe, fiind emise borderouri de scădere, fără ca în susținere să fie prezentate documente justificative care să ateste realitatea și legalitatea operațiunilor efectuate;

- în procesul privind administrarea creanțelor bugetare, ordonatorul de credite nu a dispus toate măsurile necesare pentru organizarea activității de executare silită și nu s-a urmărit modul de realizare a veniturilor cuvenite bugetului local, inclusiv prin aplicarea procedurilor de executare silită, astfel încât pentru unele sume datorate de contribuabili sub formă de amenzi, dreptul de a cere executarea silită s-a prescris.

▪ În urma misiunii de audit desfășurată la **UAT Comuna Garoafa** s-au constatat următoarele abateri de la modul de stabilire, evidențiere și încasare a veniturilor bugetului local:

- ordonatorul de credite nu a dispus și nu a luat toate măsurile necesare pentru urmărirea modului de realizare a veniturilor bugetului local, inclusiv prin aplicarea procedurilor de executare silită. În cazul contribuabililor care nu și-au achitat obligațiile fiscale la termenele legale, nu au fost luate gradual toate măsurile de executare silită, reglementate de Codul de procedură fiscală. În cele mai multe cazuri executarea silită s-a limitat la emiterea somației de plată însoțită de titlul executoriu sau în unele cazuri, la înființarea de popriri pe conturile debitorilor, fără să se uzeze și de celelalte instrumente prevăzute de lege, astfel încât pentru

unele creanțe s-a prescris dreptul la executare silită, bugetul local fiind prejudiciat cu aceste sume;

- unele taxe încasate la bugetul local și incluse în hotărârile adoptate de consiliul local, au fost stabilite fără să existe o reglementare legală care să le instituie sau au fost menținute și după abrogarea actului normativ prin care fuseseră adoptate (*taxa extrajudiciară de timbru*, abrogată cu data de 1.7.2016, respectiv *taxă pentru eliberare certificate înstrăinare imobil*, neprevăzută de lege).

- pentru unele mijloace de transport deținute în proprietate de persoane fizice și juridice, înmatriculate conform evidenței Serviciului Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatricularea Vehiculelor Vrancea pe raza comunei Garoafa, nu au fost stabilite și înregistrate în vederea încasării, obligațiile fiscale (impozit pe mijloacele de transport) datorate bugetului local;

- nu au fost luate măsuri de punere în valoare a pajiștilor comunale disponibile, prin concesionarea/închirierea lor în condițiile legii.

Valoarea estimată a creanțelor nestabilite, neînregistrate și/sau neurmărite spre încasare la bugetul local este în sumă de **145 mii lei**.

Printre **cauzele** identificate, care au determinat abaterile descrise mai sus, menționăm:

✍ neinventarierea și neevaluarea corectă a materiei impozabile, deși aceste operațiuni trebuie efectuate în mod obligatoriu, *înaintea elaborării proiectelor bugetelor locale*, în scopul fundamentării părții de venituri a acestora; de multe ori, previzionarea veniturilor este o operațiune pur formală, care se bazează pe încasările din anul anterior, la care se adaugă, eventual, rata anuală a inflației;

✍ neaplicarea prevederilor legale din Codul fiscal de către personalul din compartimentele de specialitate cu privire la schimbul de informații între instituții pentru identificarea masei impozabile și stabilirea situației fiscale reale a contribuabililor;

✍ neinventarierea/inventarierea formală a conturilor de creanțe, care a condus la prescrierea unora dintre sumele de încasat și la prejudicierea bugetului local cu aceste sume;

✍ insuficiența personalului, sau a personalului bine pregătit, cu atribuții pe linia administrării veniturilor bugetare, atât din punct de vedere al stabilirii obligațiilor datorate de contribuabili, cât și al urmăririi și încasării acestora; așa după cum s-a menționat, în cazul majorității unităților administrativ-teritoriale la care s-au realizat misiuni de audit s-au constatat deficiențe pe linia organizării și desfășurării activității de colectare a creanțelor cuvenite bugetului local; de asemenea, în cazul unităților administrativ-teritoriale comunale lipsește cu desăvârșire activitatea de inspecție fiscală;

✍ chiar dacă există o bază de date cu persoane fizice/juridice deținătoare de bunuri impozabile, de multe ori nu există o colaborare intrainstituțională, între compartimente, pentru valorificarea informațiilor deținute (compartimentul de urbanism, registrul agricol, compartimentul de evidență fiscală și cel contabil);

✍ implementarea programelor asistate pe calculator privind evidența și urmărirea încasării veniturilor aferente bugetului local este nesatisfăcătoare iar, în unele cazuri, asemenea aplicații lipsesc cu desăvârșire sau nu sunt utilizate la nivelul potențialului real. Există încă unele unități administrativ-teritoriale unde situațiile fiscale sunt întocmite manual, generând un risc ridicat de erori de calcul și de evidență;

✍ deși ordonatorii de credite răspund în mod direct de realizarea veniturilor bugetare, se constată, în multe cazuri, o slabă implicare a acestora în organizarea și desfășurarea procesului de colectare a impozitelor și taxelor locale, prin stabilirea de atribuții precise, pe persoane, precum și monitorizarea realizării lor. De asemenea, consiliile locale se rezumă la adoptarea hotărârilor cu privire la impozitele și taxele de încasat la bugetul local, fără a stabili indicatori de performanță cu privire la colectarea sumelor la buget și fără a monitoriza această activitate;

✍ nu se aplică deloc, sau cu mare greutate și doar parțial, măsurile de executare silită pentru încasarea obligațiilor bugetare restante, în condițiile în care gradul de conformare voluntară a scăzut de la an la an iar, în unele cazuri, volumul sumelor restante a ajuns sau chiar depășește bugetul anual al unității administrativ-teritoriale.



**1.4** Abateri care **au afectat calitatea gestiunii economico-financiare** a patrimoniului aflat în administrare (inclusiv activitatea de achiziții publice).

În cadrul acestui obiectiv s-a pus un accent deosebit pe modul cum au fost gestionate mijloacele materiale și bănești, în concordanță cu scopul și atribuțiile entității auditate.

Au fost verificate:

✓ Efectuarea inventarierii și a reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor acestora, precum și înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară; asigurarea integrității bunurilor patrimoniale;

✓ Modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și a reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale;

✓ Constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea;

✓ Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită;

✓ Acordarea și utilizarea conform destinațiilor stabilite a alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor, precum și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;

✓ Formarea și gestionarea datoriei publice, contractarea împrumuturilor, rambursarea ratelor scadente ale acestora și plata dobânzilor aferente;

✓ Obligățiile statului și ale unităților administrativ-teritoriale, precum și plata acestora;

✓ Vânzarea, transmiterea fără plată și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesionarea sau închirierea de bunuri;

✓ Planificarea, atribuirea și derularea contractelor de achiziții publice.

Cele 114 abateri identificate ca urmare a verificărilor efectuate la acest obiectiv au generat peste 99% din prejudiciile aduse bugetelor locale auditate. Astfel, din totalul prejudiciilor cuantificate în urma acțiunilor de audit, în sumă de **7 459 mii lei**, prejudiciile localizate la acest obiectiv însumează **7 427 mii lei**.

#### **Principalele abateri se referă la următoarele:**

⇒ *Nerespectarea în totalitate a prevederilor legale în cadrul acțiunilor de inventariere generală a patrimoniului* (nu au fost inventariate toate activele și pasivele entității și în special obiectivele de investiții pe stadii de execuție, creanțele și datoriile care dețin ponderea nu au fost inventariate prin confirmări cu terții etc.): UAT Municipiul Focșani și comunele Cotești, Fitionești, Garoafa, Gura Caliței, Homocea, Milcovul, Nănești, Obrejița, Sihlea, Străoane, Valea Sării, Vîrteșcoiu; de asemenea, în cazul Comunei Homocea, valorificarea rezultatelor acțiunii de inventariere nu s-a realizat potrivit normelor legale, nefiind luate măsuri pentru stabilirea pagubelor/lipsurilor din gestiune, a persoanelor răspunzătoare și imputarea/recuperarea acestora, iar ordonatorul de credite nu a prezentat consiliului local un raport cu privire la gestionarea bunurilor din patrimoniul UAT;

⇒ *Prezentarea în bilanț a unor elemente patrimoniale* nu s-a realizat potrivit reglementărilor contabile, prin neevaluarea tuturor bunurilor din patrimoniul public și privat la valoarea reală, actuală și/sau neefectuarea lucrărilor de reevaluare pentru construcții și terenuri odată la 3 ani, conform prevederilor legale în vigoare: UAT Orașul Mărășești și comunele Gura Caliței, Străoane, Valea Sării, Vînători, Vîrteșcoiu;

⇒ *Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata unor cheltuieli bugetare* în alte condiții decât cele prevăzute de lege:

✓ plata unor drepturi bănești către personalul entităților (funcționari publici, personal contractual sau ales/numit în funcții de demnitate publică) neprevăzute de legislația specifică de salarizare a personalului plătit din fonduri publice, incluse în acordurile/contractele colective de muncă (stimulente pentru menținerea sănătății și securității în muncă, suplimente de Paște, Crăciun) și achitate de la titlul II-bunuri și servicii: UAT Județul Vrancea - la nivelul ordonatorului terțiar al *Serviciului Public Comunitar Județean de Evidență a Persoanelor Vrancea, Orașul*

Mărășești și comunele Bîrșești, Cotești, Dumbrăveni, Garoafa, Golești, Gologanu, Milcovul, Ploscuțeni, Ruginești, Străoane, Valea Sării, Vînători, Vîrteșcoiu;

✓ stabilirea eronată a drepturilor salariale, inclusiv a unor sporuri: adaosuri salariale pentru membrii echipei în cazul unor proiecte finanțate din fonduri europene, acordate în lipsa pontajelor semnate de managerul/coordonatorul/șeful de proiect, care să probeze activitatea desfășurată; spor de condiții vătămătoare acordat nelegal; gradație de merit acordată personalului auxiliar din învățământ, fără îndeplinirea criteriilor și metodologiei aprobată prin ordin al ministrului; indemnizații stabilite și plătite persoanelor al căror mandat de consilier local sau viceprimar, după caz, a fost anulat în instanță: **comunele Gura Caliței, Homocea, Valea Sării**; decontarea unor cheltuieli nejustificate cu indemnizația zilnică de deplasare (diurna): **Comuna Homocea**;

✓ plata unor cheltuieli care nu aparțin unității și/sau a căror realitate și conformitate nu este atestată prin documente justificative legal întocmite (servicii de telefonie mobilă, servicii de asistență juridică, asistență și proiectare, consum energie electrică, consum lemne de foc etc.): **UAT Orașul Mărășești și comunele Bîrșești, Homocea, Vînători**;

✓ plăți nelegale pentru cheltuieli aferente unor lucrări de investiții neefectuate; plăți pentru lucrări supraevaluate prin utilizarea unor prețuri unitare la materiale mai mari decât cele reflectate în documentele de proveniență, cote de cheltuieli indirecte și profit mai mari decât cele oferite sau pentru cantități de lucrări care exced prevederilor din contract și documentația tehnică de execuție; plăți duble pentru aceleași lucrări de investiții, efectuate necorespunzător de primul executant; contractarea și plata de două ori a documentației tehnice-faza proiect tehnic, pentru același obiectiv de investiții: **UAT Județul Vrancea, UAT Municipiul Focșani și comunele Cotești, Dumbrăveni, Gura Caliței, Fitonești, Homocea, Movilița, Nănești, Valea Sării**;

✓ plata anticipată a serviciilor de asistență tehnică pentru un obiectiv de investiții, deși serviciile trebuiau achitate pe măsură ce erau prestate, proporțional cu valoarea lucrărilor realizate de constructor, în conformitate cu clauzele contractului încheiat între părți: **Comuna Gura Caliței**; plata unor avansuri în cadrul contractului de realizare a unui obiectiv de investiții, fără ca sumele avansate să fie justificate până la finele anului cu lucrări efectuate sau să fie restituite în conturile beneficiarului: **Comuna Milcovul**;

✓ stabilirea și plata unor drepturi la transportul interurban, acordat gratuit persoanelor cu dizabilități, în alte condiții decât cele prevăzute de lege (bilete justificate pe numele unor persoane decedate, acordarea unui număr mai mare de bilete decât cel legal convenit, acceptarea la decontare a unor bilete emise pentru anii precedenți): **UAT Județul Vrancea – la nivelul entității din subordine Direcția Județeană de Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea**;

✓ plata unor cheltuieli neefectuate în interesul entității: nerecuperarea, cu majorări de întârziere, a sumelor pe care entitatea le-a plătit către o societate comercială, în numele debitorului - salariat al unității, ca urmare a popririi înființate și validate prin sentință a instanței de judecată (**UAT Orașul Mărășești**); achiziția de ochelari de vedere pentru salariați (**Comuna Garoafa**); plata unor penalități contractuale, stabilite de instanța de judecată, în sarcina debitorului (UAT), la cererea creditorului-prestator (**Comuna Sihlea**);

✓ depășirea normativelor privind consumul de carburant (valabile pentru perioada în care cota lunară de carburant a fost stipulată în OG 80/2001): **Comuna Homocea**; neîntocmirea documentelor justificative de intrare în gestiune a carburantului aprovizionat pentru utilajele din dotare și nejustificarea, în totalitate, a cantităților date în consum, cu documente care să ateste utilizarea lor în interesul entității (**Comuna Gura Caliței**);

✓ au fost efectuate plăți nejustificate reprezentând valoarea accizelor incluse în facturile emise de către furnizor privind consumul de gaze naturale utilizate pentru încălzirea clădirilor unităților de învățământ și căminului pentru persoane vârstnice, în condițiile în care, potrivit Codului Fiscal, astfel de consumuri înregistrate de instituțiile de învățământ/de asistență socială sunt scutite de la plata accizelor: **UAT Orașul Mărășești**;

✓ acordarea unor alocații de sprijin al cultelor, fără ca parohiile să justifice sumele primite pe destinațiile aprobate de consiliul local (**UATC Sihlea**);

✓ în procesul execuției bugetare, nu s-au respectat prevederile legale cu privire la cele 4 etape ale execuției cheltuielilor: angajare, lichidare, ordonanțare și plată (**UATC Sihlea**);

⇒ *Realitatea și exactitatea obligațiilor* reflectate în evidențe de către unitățile administrativ-teritoriale au fost denaturate prin:

✓ neînregistrarea și neachitarea obligațiilor entității, reprezentând alocația de la bugetul de stat care trebuia restituită către finanțator (MDRAP), adică 50% din suma returnată de executant aferentă lucrărilor neefectuate pentru un obiectiv de investiții realizat în cadrul „Programului național privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe”: **UAT Orașul Mărășești**;

✓ neînregistrarea sumelor aferente cotelor legale datorate Inspectoratului de Stat în Construcții, pentru valoarea lucrărilor autorizate în cazul unor obiective de investiții (**Comuna Bîrsești**);

✓ neconstituirea și neachitarea unor obligații de plată către bugetul public, ca urmare a nereținerii prin stopaj la sursă și nevirării impozitului pe venit și a contribuției individuale pentru asigurările sociale de sănătate, în cazul sumei achitate unei persoane fizice pentru prestațiile efectuate (**Comuna Homocea**);

⇒ Cu privire la *vânzarea, transmiterea fără plată și/sau scoaterea din funcțiune* a activelor corporale, din verificările efectuate la **UATC Gura Calii** s-a constatat faptul că:

✓ vânzarea unui bun din patrimoniul privat al comunei a fost efectuată fără să existe aprobarea consiliului local în acest sens;

✓ clădiri vechi din patrimoniul public al comunei (2 școli și 2 cămine culturale) au fost demolate fără existența autorizației de desființare prevăzută de lege și fără documente justificative care să ateste inventarierea și valorificarea materialelor rezultate din demolări;

⇒ Constatări cu privire la respectarea de către entități a principiilor de *economicitate, eficacitate și eficiență* în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat, s-au consemnat în actele de audit întocmite la 5 dintre unitățile administrativ-teritoriale:

✓ în cazul **comunelor Cotești și Nănești** nu au fost luate măsuri de protejare a activelor și asigurare a integrității patrimoniului prin constituirea garanțiilor de bună execuție a lucrărilor de investiții în condițiile și cuantumul prevăzut în contractele de lucrări încheiate;

✓ activitatea de valorificare a masei lemnoase pe picior din pădurea proprietate publică a **UAT Comuna Fitionești** nu s-a realizat în condiții de eficiență, întrucât vânzarea s-a efectuat fără organizarea licitației prevăzută de Regulamentul aprobat în acest sens prin hotărâre de guvern; de asemenea, nu sunt aprobate, prin hotărâre de consiliu local, modul de valorificare și volumul de masă lemnoasă care se exploatează anual din fondul forestier proprietate publică a unității administrativ-teritoriale;

✓ nu au fost luate măsuri de punere în valoare a pajiștilor comunale disponibile, prin concesionarea/închirierea lor în condițiile legii (**UAT Comuna Străoane**);

✓ nu s-au respectat reglementările legale cu privire la organizarea, funcționarea și finanțarea clubului sportiv înființat prin hotărâre de consiliu local (**UAT Comuna Vînători**).

⇒ Abateri în domeniul *achizițiilor publice* au fost constatate la 4 dintre unitățile administrativ-teritoriale, după cum urmează:

✓ la nivelul unui ordonator terțiar de credite subordonat **UAT Județul Vrancea (Muzeul Vrancei)** s-a constatat că achizițiile directe de bunuri și servicii s-au realizat fără a avea la bază o procedură operațională prin respectarea căreia să se asigure utilizarea fondurilor publice în condiții de economicitate, eficacitate și eficiență. În acest sens, sunt de exemplificat serviciile artistice achiziționate pentru organizarea de evenimente și care reprezintă o parte însemnată (peste 25% din cheltuielile cu bunuri și servicii) din bugetul alocat; de asemenea, în cazul unei alte entități subordonate (**Centrul Cultural Vrancea**), nu s-a procedat la transmiterea în SEAP a anunțului de atribuire, în cadrul procedurii simplificate de achiziție a unui eveniment cultural;

✓ în cazul verificărilor efectuate la **UAT Municipiul Focșani** s-au constatat abateri în faza de contractare, respectiv derulare a contractului de achiziție publică. Astfel, în cazul unui contract de achiziții publice de lucrări de investiții s-a constatat nerespectarea procedurilor legale, prin neincluderea în contract a unor clauze specifice, așa după cum sunt prevăzute în documentația de atribuire și care au stat la baza stabilirii ofertei câștigătoare (durata de execuție, perioada de garanție); de asemenea, cu privire la derularea unui alt contract, s-a consemnat prejudicierea bugetului local cu sumele reprezentând cheltuielile efectuate pentru remedierea unor lucrări aferente unui obiectiv de investiții, realizate în mod necorespunzător de

către executant și nerecuperate de la acesta în perioada de garanție a lucrărilor, conform prevederilor contractuale;

✓ La **UAT Comuna Străoane** nu s-au elaborat proceduri operaționale pentru activitatea de achiziții publice directe sau, deși elaborate, procedurile operaționale nu au fost revizuite/actualizate conform modificărilor din domeniu;

✓ **UAT Comunele Gura Caliței și Valea Sării** nu au luat măsurile necesare pentru îndeplinirea principalelor atribuții prevăzute de noua legislație cu privire la achizițiile publice. Astfel, achizițiile publice directe nu s-au realizat prin consultarea catalogului electronic postat în SEAP, iar entitatea nu a elaborat și implementat o procedură cu privire la achizițiile directe de produse, servicii sau lucrări.

### **Exemplificări:**

▪ În urma misiunii de audit financiar extern realizată la unitatea administrativ-teritorială **Municipiul Focșani**, au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat, evaluate la suma de **1 222 mii lei**, după cum urmează:

- nu au fost respectate prevederile legale și normele emise în acest sens de Ministerul Finanțelor Publice cu privire la efectuarea operațiunilor de inventariere a patrimoniului și de reflectare a rezultatelor acestor operațiuni în evidența contabilă și situațiile financiare anuale, prin necuprinderea în inventariere a obiectivelor de investiții în curs de execuție;

- au fost angajate, lichidate, ordonanțate și plătite din bugetul local cheltuieli cu activele nefinanciare pentru lucrări de investiții, care, în urma inventarierii pe teren, s-a constatat că nu erau executate;

- bugetul local a fost prejudiciat cu sumele reprezentând cheltuielile efectuate pentru remedierea unor lucrări aferente unui obiectiv de investiții, realizate în mod necorespunzător de către executant și nerecuperate de la acesta în perioada de garanție a lucrărilor, conform prevederilor contractuale;

- în cazul unui contract de achiziții publice de lucrări de investiții s-a constatat nerespectarea procedurilor legale, prin neincluderea în contract a unor clauze specifice, așa după cum sunt prevăzute în documentația de atribuire și care au stat la baza stabilirii ofertei câștigătoare (durata de execuție, perioada de garanție).

▪ În cazul **UAT Județul Vrancea**, au fost consemnate în raportul de audit financiar următoarele abateri care au afectat calitatea gestiunii economico-financiare a patrimoniului administrat:

- au fost angajate, ordonanțate la plată și achitate cheltuieli nelegale cu activele nefinanciare, pentru realizarea unor obiective de investiții, în condițiile în care:

• s-a efectuat plata dublă a unor lucrări de investiții, realizate de constructori diferiți, ca urmare a faptului că executantul inițial nu și-a respectat obligațiile contractuale, iar beneficiarul nu a acționat pentru recuperarea sumelor reprezentând lucrări executate necorespunzător;

• au fost acceptate la plată și decontate lucrări care în realitate nu erau executate - abatere consemnată la entitatea subordonată Centrul Cultural Vrancea;

• a fost acceptată la plată și decontată contravaloarea unor cantități de lucrări (scarificare, reprofilare, tratare etc.) mai mari decât cele care rezultă din documentația tehnică de execuție;

- au fost angajate, lichidate, ordonanțate și plătite din bugetul local, de la titlul II - bunuri și servicii, drepturi speciale, contrar reglementărilor legale. Acestea au fost achitate în baza acordului/contractului colectiv de muncă prin care s-au negociat drepturi în bani neprevăzute de legislația în vigoare pentru categoriile de personal cărora le-au fost acordate (funcționari publici și personal contractual); abaterea s-a consemnat la entitatea subordonată "Serviciul Public Comunitar Județean de Evidență a Persoanelor Vrancea";

- bugetul local al entității subordonate "Direcția Județeană pentru Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea" a fost prejudiciat prin acordarea unor drepturi persoanelor cu dizabilități, la transportul interurban, în alte condiții decât cele prevăzute de lege (bilete justificate pe numele unor persoane decedate, acordarea unui număr mai mare de bilete decât cel legal convenit, acceptarea la decontare a unor bilete emise pentru anii precedenți);

- abateri consemnate cu privire la realizarea achizițiilor publice de bunuri și servicii:

- achizițiile directe s-au realizat fără a avea la bază o procedură operațională prin respectarea căreia să se asigure utilizarea fondurilor publice în condiții de economicitate, eficacitate și eficiență. În acest sens, sunt de exemplificat serviciile artistice achiziționate pentru organizarea de evenimente și care reprezintă o parte însemnată din bugetul alocat și utilizat la nivelul ordonatorului terțiar de credite prin care s-au derulat asemenea activități (Muzeul Vrancei);

- nu s-a procedat la transmiterea în SEAP a anunțului de atribuire, în cadrul procedurii simplificate de achiziție a unui eveniment cultural (Centrul Cultural Vrancea).

Valoarea abaterilor care au generat prejudicii aduse bugetului local însumează **1 214 mii lei**.

**Principalele cauze** care au condus la săvârșirea abaterilor ce au afectat calitatea gestiunii economico-financiare sunt:

✍ neimplementarea unor mecanisme de control intern pentru protejarea eficientă a activelor entității, inclusiv prin efectuarea corespunzătoare a lucrărilor de inventariere, evaluare și reevaluare a patrimoniului;

✍ un management defectuos și ineficient al cheltuielilor publice, prin nerespectarea procedurilor privind parcurgerea celor 4 faze ale execuției bugetare a cheltuielilor publice, respectiv angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata; nerespectarea separării atribuțiilor și responsabilităților în procesul bugetar, mai ales la nivelul comunelor, unde este încadrat un număr redus de personal;

✍ superficialitate în examinarea documentelor justificative, aferente operațiunilor și tranzacțiilor economice, cu consecințe asupra utilizării legale a fondurilor publice;

✍ neorganizarea unor sisteme de monitorizare a achizițiilor publice, prin implementarea unor proceduri operaționale elaborate pe etape, începând de la planificarea achizițiilor și până la atestarea realizării acestora în condițiile prevăzute în contracte, cu stabilirea de responsabilități clare și concrete pentru fiecare etapă parcursă;

✍ neurmărirea, prin contractele încheiate, a responsabilizării inspectorilor de șantier/consultanților pentru atestarea unor lucrări de investiții nerealizate de executanți potrivit cerințelor cantitative și /sau calitative din documentația tehnică;

✍ interpretarea eronată a dispozițiilor legale privind salarizarea personalului din domeniul bugetar; stabilirea de către autoritățile publice locale a unor drepturi bănești, în baza unor hotărâri /acorduri/contracte colective de muncă, în virtutea principiilor "autonomiei locale", deși aceste principii nu le conferă și puteri "legislative";

✍ lipsa personalului cu o pregătire profesională adecvată, mai ales în domeniul achizițiilor publice; lipsa programelor de pregătire profesională pentru acest personal, justificată prin insuficiența fondurilor.

Ca și în anii precedenți, trebuie să subliniem *încă o dată* faptul că, multe dintre abateri nu ar fi posibile dacă la nivelul conducerilor entităților s-ar fi înțeles importanța **elaborării, proiectării și implementării unui sistem de control intern** operațional și eficient, care ar putea elimina sau diminua semnificativ riscul de erori, pierderi, fraude, iregularități, etc.

În conformitate cu atribuțiile conferite de legea de organizare și funcționare, Camera de Conturi Vrancea a efectuat, concomitent cu misiunile de audit financiar, evaluarea sistemelor de control intern, inclusiv audit intern, ale entităților care intră în competența sa de verificare.

Responsabilitatea instituirii controlului intern/managerial se află în sarcina conducătorului instituției publice, iar realizarea acestuia se face la toate nivelele ierarhice din cadrul entității, potrivit competențelor și atribuțiilor de serviciu ale fiecărui angajat.

În urma evaluării modului de proiectare și implementare a sistemului de control din entitate, atât în etapa preliminară, cât și ulterior, în faza de execuție a auditului, după testarea modului de funcționare a controalelor, calificativul acordat acestor sisteme a fost în 2 cazuri "conform", în 18 cazuri "parțial conform" și în alte 3 cazuri "neconform".

După testarea eficienței controalelor instituite, în funcție de deficiențele constatate, s-a apreciat nivelul de încredere în sistemul de control intern al entităților ca fiind "scăzut", în cazul a 7 dintre unitățile administrativ-teritoriale, respectiv "mediu" în cazul celorlalte 16 entități auditate.

Evaluările de mai sus au avut la bază consemnarea în actele de audit întocmite a unui număr de 25 abateri, constatate la 15 dintre entitățile verificate, cu privire la organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de control intern, inclusiv audit intern, din care exemplificăm:

#### *Cu privire la elaborarea și implementarea sistemului de control intern/managerial*

- ⇒ nu s-au implementat în practică dispozițiile privind controlul intern/managerial;
- ⇒ nu s-au identificat activitățile procedurale la nivelul entității, astfel încât pentru multe dintre domeniile de mare importanță nu au fost elaborate proceduri operaționale (stabilirea și realizarea veniturilor bugetare, executarea silită a creanțelor bugetare, derularea procedurilor de achiziții publice directe, etc.);
- ⇒ nu au fost actualizate procedurile operaționale în funcție de schimbările intervenite (legislație, structura organizatorică, personal, etc.);
- ⇒ nu s-au elaborat programele de dezvoltare a sistemelor de control intern/managerial, care să cuprindă obiectivele strategice ale entității, indicatorii de performanță urmăriți;
- ⇒ nu s-a atins scopul elaborării procedurilor operaționale, prin nedistribuirea către salariați și/sau neaplicarea acestora în practică.

Asemenea abateri au fost constatate la unitățile administrativ-teritoriale **comunale**: Bîrsești, Cotești, Gologanu, Gura Caliței, Homocea, Obrejița, Ploscuțeni, Ruginești, Valea Sării.

#### *Cu privire la controlul financiar-preventiv propriu*

- ⇒ nu sunt cuprinse în cadrul general al operațiunilor supuse vizei de control financiar preventiv propriu (CFPP) toate domeniile specifice entității (ex.: activitatea de stabilire, înregistrare, urmărire și încasare a veniturilor bugetului local);
- ⇒ nu se supun vizei de control financiar preventiv toate proiectele de operațiuni prevăzute de normele legale și reflectate în cadrul general și specific aprobat prin dispoziția conducătorului entității (angajamentele legale de natura contractelor de achiziții, dispozițiile pentru deschiderea și repartizarea creditelor bugetare, documentele de ordonanțare a cheltuielilor);
- ⇒ nu sunt actualizate dispozițiile cu privire la organizarea și exercitarea vizei de CFPP, fiind menținute persoane care nu mai sunt salariați ai entității, sau persoanele nominalizate nu îndeplinesc toate condițiile prevăzute de lege;
- ⇒ nu se realizează separarea atribuțiilor persoanelor care exercită acordarea vizei de control financiar preventiv de cele care privesc inițierea operațiunilor supuse vizei.

Abateri pe linia organizării și funcționării controlului financiar preventiv s-au consemnat la **comunele** Garoafa, Gologanu, Gura Caliței, Nănești, Ploscuțeni, Ruginești, Străoane, Valea Sării.

*Cu privire la activitatea de audit public intern* s-a constatat nedeșfășurarea acestei activități la nivelul unităților administrativ-teritoriale **Orașul Mărășești și comunele Ploscuțeni și Ruginești** ca urmare a neorganizării concursului pentru ocuparea posturilor prevăzute în organigrama entităților.

Întrucât implementarea și dezvoltarea unor controale interne eficiente conduce la capacitatea entității publice de a asigura mecanisme adecvate de gestionare și protejare a fondurilor publice, **există o legătură de cauzalitate directă între modul de proiectare și/sau funcționare a controalelor interne și abaterile de la disciplina bugetară, economică și financiar-contabilă constatate în activitatea desfășurată de aceste unități, așa după cum se subliniază și în rapoartele de audit întocmite.**

## 2. Acțiuni de audit de conformitate (control)

Prin acțiunile de audit de conformitate se verifică și se urmărește dacă modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și dacă execuția bugetului de venituri și cheltuieli al entității controlate sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea și dacă aceasta respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

În anul 2017 au fost programate un număr de 6 acțiuni de control, la 6 dintre entitățile din aria de competență, respectiv Municipiul Adjud, Orașul Panciu, Comuna Reghiu și trei instituții publice - unități de învățământ - ai căror conducători sunt ordonatori terțiari de credite ai bugetului local al Municipiului Focșani.

Controlul s-a desfășurat în baza unor tematici specifice, care au privit:

- + verificarea modului de utilizare a fondurilor bănești destinate achizițiilor publice de bunuri și servicii și efectuării cheltuielilor de capital din bugetele locale;
- + controlul respectării prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor publice;
- + controlul legalității contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile.

Totodată s-au programat și realizat un număr de 36<sup>4</sup> acțiuni care au vizat verificarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin deciziile emise, pentru acțiunile desfășurate în perioada anterioară.

Ca urmare a controlului efectuat s-au constatat unele abateri/nereguli de la legalitate și regularitate, evaluate la suma de **890 mii lei**, care au generat prejudicii la bugetul local (**296 mii lei**) sau au afectat corectitudinea datelor reflectate în situațiile financiare și/sau organizarea și implementarea sistemelor de control intern/managerial.

Dintre abaterile consemnate în rapoartele de control întocmite exemplificăm:

*Verificarea modului de utilizare a fondurilor bănești destinate achizițiilor publice de bunuri și servicii și efectuării cheltuielilor de capital din bugetele locale; controlul respectării prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor publice*

- nu s-au întocmit programe de investiții publice, pe baza cărora să fie fundamentate cheltuielile cu investițiile publice cuprinse în proiectele de buget supuse aprobării autorității deliberative a unității administrativ-teritoriale;

- în proiectele de bugete, aferente perioadei verificate, supuse aprobării în consiliul local, nu au fost prevăzute creditele de angajament pentru acțiunile multianuale, ca limită maximă a cheltuielilor ce pot fi angajate în cursul exercițiului bugetar;

- cheltuieli aferente unor obiective de investiții și alte cheltuieli de investiții au fost cuprinse în listele anexă la bugetele aprobate, fără să existe documentațiile tehnico-economice, elaborate și aprobate în prealabil, în conformitate cu prevederile legii finanțelor publice locale.

Aceste nereguli s-au consemnat la UAT Municipiul Adjud.

- reflectarea eronată în evidențele contabile, direct pe cheltuieli, a unor bunuri de natura activelor fixe sau obiectelor de inventar: Municipiul Adjud, Liceul cu program sportiv Focșani, Liceul tehnologic "G.G. Longinescu" Focșani;

- neînstituirea unui sistem de control intern, eficient și coerent, prin neelaborarea unor proceduri operaționale adecvate activităților specifice desfășurate: Liceul cu program sportiv Focșani, Liceul de artă "Ghe.Tătărescu" Focșani;

<sup>4</sup> Acțiuni finalizate la data raportului

- achitarea nejustificată a accizelor în cazul gazelor naturale utilizate la încălzire, în condițiile în care unitățile de învățământ sunt scutite, conform Codului fiscal, de la plata acestora: Liceul tehnologic "G.G. Longinescu" Focșani;
- neluarea tuturor măsurilor de protejare a activelor, prin desemnarea persoanelor care gestionează bunurile din patrimoniu și constituirea garanțiilor: Liceul cu program sportiv Focșani;
- abateri pe linia organizării și derulării procedurilor de achiziții publice (neelaborarea unor proceduri operaționale proprii pentru achizițiile directe, neconstituirea/neînregistrarea garanțiilor de bună execuție potrivit contractelor încheiate cu prestatorii/executanții): Liceul cu program sportiv Focșani.

*Legalitatea contractării sau garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile*

Controlul tematic, desfășurat la 2 unități administrativ-teritoriale (Orașul Panciu și Comuna Reghiu), a scos în evidență următoarele abateri/nereguli în domeniul supus verificării:

- Referitor la utilizarea împrumuturilor contractate, în rapoartele de control s-au consemnat plăți nelegale pentru cheltuieli de investiții, prin acceptarea și decontarea unor lucrări care conțin prețuri unitare mai mari decât cele oferite, cote de contribuții sociale mai mari decât cele legal datorate sau prețuri supraevaluate la unele materiale.

- Cu privire la înregistrarea și raportarea datoriei publice locale, s-au constatat nereguli referitoare la ținerea și completarea registrului de evidență prevăzut de lege, precum și nepublicarea pe pagina de internet a entității, a datelor privind serviciul datoriei publice locale.

Ca urmare a evaluării abaterilor constatate, auditorii publici au apreciat, în cazul a 5 dintre entități, că obiectivele specifice verificate au fost afectate de erori/abateri, considerate semnificative, astfel încât concluzia formulată cu privire la conformitatea cu prevederile legale în ceea ce privește obiectivul general al controlului a fost "cu rezerve", iar într-un caz a fost exprimată o concluzie "nemodificată".

### 3. Acțiuni de audit al performanței

Potrivit art.21 alin.(2) și art.28 din legea nr.94/1992, rep., cu modificările și completările ulterioare, Curtea de Conturi exercită auditul asupra gestiunii bugetului general consolidat, precum și asupra oricăror fonduri publice, efectuând o evaluare independentă asupra economicității, eficienței și eficacității cu care o entitate publică, un program, un proiect, un proces sau o activitate utilizează resursele publice alocate pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite.

Prin constatările și recomandările formulate cu acest prilej se urmărește diminuarea costurilor, sporirea eficienței utilizării resurselor și a îndeplinirii obiectivelor propuse la nivelul programului/proiectului/procesului/activității sau entității auditate.

În anul 2017 a fost programată și realizată acțiunea cu tema "Auditul performanței privind realizarea obiectivelor în domeniul protecției copiilor și persoanelor cu handicap, în perioada 2014 -2016", la instituția publică *Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului*, entitate subordonată UAT Județul Vrancea. Tema a fost propusă și coordonată la nivelul camerei de conturi.

**Obiectivul general al auditului** l-a constituit evaluarea de o manieră independentă a modului de fundamentare și utilizare a fondurilor publice acordate pentru aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie, la nivelul autorităților publice locale, inclusiv o evaluare a administrării, supravegherii și controlului acestora.

*Principalele concluzii și recomandări* înscrise în raportul de audit, cu privire la performanța domeniului auditat, sunt următoarele:



## Concluzii

✎ Entitatea, acreditată pentru desfășurarea activităților în domeniul serviciilor sociale, are în administrare un număr total de 45 servicii sociale, din care 39 dețin licențe de funcționare; pentru un număr de 6 servicii sociale nu s-a reușit îndeplinirea tuturor condițiilor/ standardelor minime de calitate în vederea licențierii;

✎ În Strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale în perioada 2015-2020 nu au fost identificate prioritățile/nevoile locale de dezvoltare a serviciilor sociale, nu au fost precizate/ indicate programele de activități necesare dezvoltării lor și nici necesarul de resurse pentru implementarea acestora pe termen mediu și lung;

✎ Nu au fost elaborate planuri anuale de acțiune în care să se menționeze detaliat, date privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor din fonduri publice, bugetul estimat și sursele de finanțare, precum și indicatori de performanță cuantificabili, în funcție de al căror grad de realizare să poată fi măsurată performanța îndeplinirii obiectivelor specifice în domeniul protecției copiilor și persoanelor cu handicap;

✎ Serviciile sociale acordate persoanelor cu dizabilități, printr-unul dintre centrele existente, nu au fost realizate cu respectarea condițiilor de acreditare/licențiere și a regulamentului de organizare și funcționare aprobat;

✎ În perioada auditată nu a fost stabilită și utilizată o metodă unitară cu privire la determinarea costului pe beneficiar/tip serviciu social, oferit beneficiarilor instituționalizați în centrele cu cazare ce aparțin entității; nivelul costurilor fiecărui serviciu social furnizat beneficiarilor nu a fost publicat pe pagina de internet proprie, conform legislației în domeniu;

✎ S-au constatat disfuncționalități în procesul de validare/acceptare a sumelor solicitate la plată de furnizori, pentru decontarea serviciilor de transport rutier interurban a persoanelor cu dizabilități; nu s-a asigurat implementarea unor instrumente și mecanisme adecvate de prevenire, verificare și detectare a eventualelor erori sau abateri în decontarea acestor servicii;

✎ La nivelul entității nu este implementat un sistem informatic performant, integrat, care să ofere date și informații exacte și în timp real privind evidența copiilor pentru care au fost instituite măsuri speciale de protecție;

✎ Sistemul de control intern/managerial nu a fost elaborat/implementat cu respectarea tuturor cerințelor legale și nu a funcționat în mod eficient;

✎ În cadrul activității de control și monitorizare a calității serviciilor sociale oferite de structurile din cadrul entității nu au fost respectate în toate cazurile cerințele impuse de procedurile interne elaborate în domeniu.

## Recomandări

- **Luarea** de către conducerea entității a măsurilor organizatorice, de personal și financiare necesare pentru asigurarea respectării standardelor minime de calitate în cazul tuturor serviciilor sociale oferite și efectuarea demersurilor pentru licențierea în integralitate a acestora;

- **Actualizarea și revizuirea** prevederilor înscrise în "Strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale în Județul Vrancea în perioada 2015-2020", astfel încât să fie identificate în mod concret și clar:

- prioritățile/nevoile locale de dezvoltare a serviciilor sociale;
- programele de activități necesare în vederea dezvoltării serviciilor sociale în conformitate cu prioritățile identificate;
- necesarul de resurse pentru implementarea acestor programe în perioada viitoare.

- Supunerea spre aprobare a "Strategiei" astfel actualizată/revizuită autorității deliberative a UAT Județul Vrancea;

- **Elaborarea** planurilor anuale de acțiune pentru punerea în practică a măsurilor și activităților prevăzute în strategia de dezvoltare aprobată, care să cuprindă date cu privire la:

- numărul și categoriile de beneficiari;
- serviciile sociale existente precum și cele propuse pentru a fi înființate;
- bugetul estimat și sursele de finanțare;
- indicatorii de performanță cuantificabili în funcție de care să poată fi măsurată și monitorizată performanța realizării obiectivelor specifice în domeniul protecției copiilor și

persoanelor cu handicap;

- **Actualizarea** regulamentului de organizare și funcționare a Centrului "Respiro" Măicănești în conformitate cu condițiile, standardele de calitate și funcțiile pentru care a fost licențiat/acreditat; elaborarea unor proceduri operaționale specifice cu privire la desfășurarea activităților în acest centru, astfel încât să se asigure furnizarea serviciilor sociale în conformitate cu prevederile documentului de licențiere, pentru toate etapele procedurale derulate (admitere, găzduire, ieșire):

- **Elaborarea și implementarea** unei proceduri operaționale în vederea utilizării unei metode unitare privind calcularea și stabilirea costului pe beneficiar/tip serviciu social, acordat beneficiarilor - adulți și copii - instituționalizați în centrele de cazare ale entității; publicarea pe pagina proprie de internet a acestor costuri;

- **Încheierea/Actualizarea** convențiilor pentru transportul rutier interurban al persoanelor cu dizabilități, prin includerea clauzelor de întocmire și transmitere obligatorie de către prestator a formularului "Decontul prestațiilor efectuate în lună", atât pe suport de hârtie, cât și informatic, ca anexă la factura întocmită, cu toate datele și informațiile necesare procesului de validare și acceptare a sumelor solicitate la plată;

- **Luarea** de către conducerea entității a măsurilor organizatorice, financiare și de altă natură necesare, în vederea achiziționării și implementării la nivelul Direcției pentru Protecția Copilului a unui sistem informatic performant, integrat, care să asigure date și informații exacte și în timp real, precum și respectarea cerințelor de verificare a eligibilității solicitantului, în conformitate cu prevederile Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare;

- **Întreprinderea** de către conducerea entității a măsurilor necesare pentru asigurarea unui sistem de control intern/managerial eficient și performant, prin:

- dezvoltarea sistemului de control intern implementat în cadrul unității prin revizuirea și actualizarea tuturor procedurilor formalizate pe procese și activități existente în cadrul structurilor funcționale, în conformitate cu noile cerințe, rezultate din modificarea legislației sau din alte modificări, care nu mai corespund situației inițiale, prevăzută în proceduri;

- asigurarea desfășurării activității de audit public intern prin angajarea, în condițiile prevăzute de lege, a unui auditor intern (pe postul rămas vacant din luna martie 2016);

- asigurarea condițiilor organizatorice pentru exercitarea în mod corespunzător a activității de control financiar preventiv, prin actualizarea dispoziției emise, în vederea detalierii, pe fiecare persoană desemnată, a operațiunilor supuse vizei de control financiar preventiv;

- **Luarea** de către conducerea entității a măsurilor organizatorice necesare pentru creșterea eficienței activității desfășurate de compartimentul "Managementul Calității Serviciilor Sociale", prin revizuirea și actualizarea procedurilor operaționale implementate în cadrul acestei structuri, astfel încât să se asigure:

- elaborarea unor instrumente specifice de lucru (proces-verbale de control, grafice de lucru, foi de observație, rapoarte, etc.), care să fie utilizate în activitățile de control realizate și prin care să se evedențieze modul de conformare/realizare a cerințelor minime prevăzute de standardele de calitate și cele funcționale specifice serviciului social verificat, inclusiv modul de remediere a deficiențelor constatate anterior;

- planificarea și efectuarea unui număr edificator de controale de noapte și efectuarea de anchete alimentare în centrele controlate;

- **Efectuarea** demersurilor legale pentru ocuparea postului de asistent social, prevăzut în structura compartimentului "Managementul Calității Serviciilor Sociale", în vederea realizării sarcinilor specifice din cadrul echipei de control;

- **Luarea** de către conducerea entității a măsurilor necesare pentru:

- evaluarea riscurilor în activitatea de angajare, lichidare, ordonanțare și plată a sumelor solicitate de prestatori pentru serviciile de transport gratuit asigurate persoanelor cu dizabilități și însoțitorilor acestora;

- gestionarea corespunzătoare a riscurilor identificate, prin implementarea unor instrumente și mecanisme de prevenire, verificare, detectare și eliminare a producerii acestor riscuri.

## Scurte considerații cu privire la valorificarea constatărilor din actele de audit financiar și control întocmite

Ca urmare a celor 30 acțiuni de audit/control finalizate, în toate cazurile au fost consemnate, în actele întocmite, abateri/nereguli de la legalitate și regularitate, respectiv nerespectarea eficienței, economicității și eficacității în activitățile specifice desfășurate.

În urma celor 23 de misiuni de audit financiar efectuate, nu au fost emise certificate de conformitate, opiniile exprimate în urma examinării conturilor fiind "**contrare**" în 21 de cazuri și, în celelalte 2 cazuri, "**opinii fără rezerve, cu paragraf de evidențiere a unor aspecte**".

În conformitate cu procedurile proprii, înscrise în Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, toate abaterile de la lege au fost comunicate operativ conducerii entităților verificate și au fost supuse *procedurii de conciliere*, înainte de finalizarea actelor de audit/control.

În cea mai mare parte, conducerile entităților și-au însușit constatările echipelor de audit, doar în 5 cazuri din cele 30 de acțiuni realizate fiind formulate obiecțiuni cu privire la unele dintre constatările înscrise în actele întocmite. De asemenea, au fost luate și măsuri de remediere operative. Astfel, din cele 302 abateri consemnate, un număr de 84 au fost înlăturate/corectate operativ în timpul acțiunilor.

Pentru valorificarea constatărilor din rapoartele de control/audit întocmite, au fost emise un număr de 25 decizii, care conțin 241 măsuri dispuse pentru intrarea în legalitate (din care un număr de 82 măsuri pentru stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciilor produse în patrimoniul unităților verificate).

Împotriva măsurilor dispuse au formulat contestații 10 entități, pentru 32 dintre măsurile dispuse (13,2% din total măsuri).

Completul de soluționare a pronunțat încheieri de respingere a contestațiilor depuse pentru 30 dintre măsuri și de admitere pentru 2 măsuri.

## **IV. Concluzii și recomandări**

### **Concluzii**

*În sinteză*, concluziile desprinse în urma analizei constatărilor înscrise în rapoartele de audit/control se referă la următoarele:

☞ Există încă o fundamentare nerealistă a veniturilor înscrise în bugetele unităților administrativ-teritoriale, în special a veniturilor proprii din impozite, taxe și alte venituri.

Nu există o preocupare pentru inventarierea și evaluarea masei impozabile anterior elaborării proiectului de buget local, pentru fundamentarea corectă a acestuia.

Veniturile proprii sunt fie subevaluate, în scopul de a solicita și primi resurse de la nivel central, fie sunt supraevaluate, ca motiv de aprobare și includere în buget a unor prevederi mai mari, care să acopere un volum mai mare de angajamente legale pentru exercițiul financiar în curs, cu riscul înregistrării de arierate la finele anului.

☞ Gradul de acoperire a cheltuielilor din venituri proprii se menține la un nivel scăzut, de până la 30% din total; cu toate acestea, autoritățile publice locale nu acționează, decât în foarte mică măsură, pentru colectarea veniturilor de la contribuabili și nu folosesc pârghiile puse la dispoziție de lege în acest sens. Consecința directă a acestei atitudini este neasigurarea resurselor de finanțare a acțiunilor prevăzute prin buget și chiar prejudicierea bugetului local prin prescrierea dreptului de a mai acționa pentru recuperarea creanțelor bugetare restante.

Din păcate, aceste aspecte se regăsesc an de an, iar sumele neîncasate în termenele legale de la contribuabili se transformă în pagube care trebuie recuperate de la persoanele răspunzătoare de producerea unor asemenea situații.

☞ Se mențin multe dintre deficiențele, constatate și în anii anteriori, cu impact negativ asupra utilizării și administrării fondurilor publice și patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale:

- plăți fără contraprestații, în special în cazul lucrărilor pentru obiective de investiții, dar și al altor tipuri de cheltuieli, mai ales pentru prestările de servicii;

- plăți nelegale, pentru drepturi bănești acordate personalului în baza unor clauze înscrise în acordurile/contractele colective de muncă deși, încă din anul 2014, camera de conturi a semnalat aceste situații, iar instanțele de judecată au consfințit, prin sentințe definitive, nelegalitatea acordării unor asemenea drepturi; "exonerarea", prin lege, de la recuperare a sumelor plătite nelegal a încurajat această practică.

- neluarea măsurilor de protejare a activelor și de asigurare a integrității patrimoniului prin neefectuarea corespunzătoare a lucrărilor de inventariere, evaluare/reevaluare a bunurilor; deși primarul localității este "primul gospodar" al comunității și ar trebui să fie cel dintâi interesat în cunoașterea și protejarea patrimoniului public și privat al unității, de cele mai multe ori operațiunile de inventariere se realizează superficial, fără respectarea normelor legale și fără o monitorizare corespunzătoare din partea conducerii; în aceeași măsură se remarcă și lipsa de implicare a autorităților deliberative, care, potrivit legii administrației publice locale, au atribuții precise cu privire la administrarea domeniului public și privat al unității administrativ-teritoriale.

☞ Multe dintre abateri nu ar fi fost posibile dacă la nivelul conducerilor entităților s-ar fi înțeles importanța elaborării, proiectării și implementării unui sistem de control intern operațional și eficient, care ar putea elimina sau diminua semnificativ riscul de erori, pierderi, fraude, iregularități, etc.

Deși s-au înregistrat unele progrese în această direcție, acestea se referă mai ales la partea formală, de constituire a grupului de lucru și de elaborare a unor proceduri operaționale pentru o parte dintre activitățile defășurate. Aceste activități sunt lipsite de eficacitate prin nediseminarea către salariați și neimplementarea în practică a procedurilor operaționale elaborate.

## **Recomandările Camerei de Conturi Vrancea**

Rapoartele de audit/control întocmite, în care sunt consemnate erori/abateri de la legalitate și regularitate care au determinat sau nu producerea unor prejudicii, sau situații de nerespectare a principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și/sau în administrarea patrimoniului, conțin și recomandările formulate de auditorii publici externi cu privire la măsurile ce urmează a fi luate de conducerea entității verificate pentru remedierea deficiențelor constatate.

Aceste recomandări stau la baza deciziilor emise de către conducerea camerei de conturi, prin care sunt dispuse măsuri cu privire la înlăturarea neregulilor din activitate și/sau stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperarea acestora.

**Principalele recomandări - pe obiectivele supuse verificării** - care au stat la baza măsurilor dispuse prin deciziile emise se referă la:

### *Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare*

☞ **Verificarea** în vederea identificării tuturor lucrărilor de reabilitare/modernizare a activelor fixe corporale din patrimoniul entității, finalizate și recepționate, care au avut ca efect îmbunătățirea performanțelor față de parametri funcționali stabiliți inițial (modernizări) sau mărirea duratei de viață utile (reparații capitale), după caz, înregistrarea în contabilitate a acestora prin majorarea valorii de inventar a activelor respective.

☞ **Verificarea** în vederea identificării tuturor cazurilor similare cu cele constatate în timpul auditului financiar privind neînregistrarea/reflectarea eronată a unor elemente patrimoniale și corectarea evidenței; neînregistrarea plăților pentru cheltuieli de capital, pentru bunuri de natura stocurilor, neevidențierea unor datorii.

☞ **Luarea** măsurilor legale pentru identificarea tuturor operațiunilor efectuate cu privire la exploatarea, valorificarea și consumul de material lemnos din pădurea proprietate publică a entității auditate și înregistrarea în contabilitate a diferențelor rezultate, precum și elaborarea unor proceduri scrise cu privire la această activitate.

☞ **Luarea** de către conducerea entității a măsurilor privind:

- înregistrarea tuturor titlurilor de creanță în evidența analitică pe contribuabili și pe surse de venit;

- punerea de acord a valorii creanțelor înregistrate în evidența contabilă sintetică cu cea reflectată în evidența fiscală analitică.

☞ **Remedierea** situațiilor constând în neîntocmirea documentelor justificative privind recepția/consumul materialelor și efectuarea corecțiilor necesare.

- verificarea concordanței dintre evidența analitică a bunurilor din patrimoniu și cea sintetică, după caz, efectuarea corecțiilor necesare.

☞ **Luarea** măsurilor legale în vederea identificării tuturor operațiunilor similare celor constatate în timpul auditului, privind existența unor active fixe intrate în patrimoniul entității, nereflectate în evidența activelor fixe și înregistrarea în contabilitate a acestora.

☞ **Reconstituirea**, pe baze legale, a evidenței analitice pe contribuabili și a celei centralizate privind creanțele bugetului local pe anul 2016 și înregistrarea în contabilitate a acestora, pe baza documentelor fiscale întocmite. Punerea de acord a valorii creanțelor reflectate în evidența contabilă sintetică cu cea înregistrată în evidența analitică (evidența electronică fiscală, tehnico-operativă).

☞ **Luarea** măsurilor legale în vederea raportării, conform cadrului legal cu privire la întocmirea situațiilor financiare ale instituțiilor publice, a tuturor informațiilor în contul de execuție (partea de venituri) privind drepturile constatate și încasările realizate, inclusiv stingerea debitelor pe alte căi, decât încasarea.

☞ **Luarea** de către conducerea entității a măsurilor privind:

- identificarea situațiilor similare cu cele constatate în timpul auditului privind achiziția de bunuri de natura activelor fixe corporale și necorporale fără prevedere bugetară, precum și neînregistrarea acestora în contabilitate în conturile corespunzătoare, prin utilizarea eronată a disponibilităților financiare destinate cheltuielilor cu bunuri și servicii;

- regularizarea în contabilitate a operațiunilor evidențiate eronat în cazurile astfel identificate.

☞ **Luarea** măsurilor legale în vederea inventarierii, evaluării și înregistrării în evidența tehnico-operativă și contabilă a materialului lemnos rezultat din defrișări, precum și pentru toate operațiunile similare acesteia.

☞ **Extinderea verificărilor**, asupra tuturor tranzacțiilor referitoare la achiziții de materiale de natura obiectelor de inventar, identificarea eventualelor înregistrări eronate, similare celor constatate cu ocazia controlului și corectarea acestora.

☞ **Corectarea** cazurilor similare în care obiectivele de investiții finalizate și recepționate, au fost nejustificat menținute în contabilitate și raportate prin bilanțul întocmit la 31.12.2016, ca active fixe corporale în curs de execuție, înregistrarea ca mijloace fixe și majorarea valorii bunurilor din domeniul public.

### *Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)*

☞ **Asigurarea** măsurilor necesare pentru elaborarea, implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern/managerial în cadrul entității prin:

- actualizarea dispoziției privind desemnarea colectivului de lucru pentru monitorizarea, coordonarea și îndrumarea metodologică cu privire la sistemul de control intern managerial, în raport cu fluctuațiile de personal de la nivelul entității;

- stabilirea și definirea la nivelul entității a unei strategii din care să rezulte obiectivele generale și specifice pe termen scurt, mediu sau lung și indicatorii de performanță prin care să se cuantifice/monitorizeze atingerea acestor obiective;

- identificarea/inventarierea tuturor activităților procedurale și elaborarea procedurilor operaționale, formalizate pe activitățile derulate la nivelul tuturor structurilor din cadrul entității;

- gestionarea riscurilor la nivelul entității, întocmirea și actualizarea registrului de riscuri;

- implementarea efectivă a procedurilor operaționale pe activități, astfel inventariate și elaborate, precum și revizuirea lor ori de câte ori se impune;

- evaluarea periodică și îmbunătățirea permanentă a metodelor și procedurilor de control aplicate în cadrul unității;

- asigurarea unei monitorizări eficiente a exercitării tuturor formelor de control intern instituite prin proceduri, prin formalizarea/dezvoltarea unor controale de supraveghere.

☞ **Elaborarea și implementarea** unei proceduri operaționale (norme procedurale interne) pentru activitatea de achiziții publice, inclusiv prin încredințare directă, care să cuprindă toate

etapele prevăzute de lege, începând de la întocmirea planului de achiziții și până la finalizarea procedurilor de atribuire ale contractelor de achiziții publice.

☞ **Asigurarea** condițiilor organizatorice pentru exercitarea în mod corespunzător a activității de control financiar preventiv propriu, prin actualizarea dispoziției emise, constând în:

- stabilirea și completarea cadrului general al operațiunilor supuse vizei de CFPP și cu operațiunile privind stabilirea și urmărirea încasării veniturilor cuvenite bugetului local și proiectele de angajamente legale;

- desemnarea persoanelor împuternicite cu acordarea vizei de CFPP și a înlocuitorilor acestora, cu respectarea cerințelor legale referitoare la condițiile ce trebuie îndeplinite de către acestea;

- respectarea condiției impusă de lege în organizarea și desfășurarea activității de control financiar preventiv propriu, respectiv persoana desemnată să exercite această activitate să fie alta decât cea care inițiază operațiunea supusă vizei;

- detalierea, prin liste de verificare, a obiectivelor verificării, pentru fiecare operațiune cuprinsă în cadrul specific al entității.

☞ **Instituirea** cadrului organizatoric și funcțional privind desfășurarea activității de audit public intern.

*Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora*

☞ **Efectuarea** de către compartimentele de specialitate a inventarierii masei impozabile generate de aplicarea Codului fiscal astfel încât proiectele bugetului local să cuprindă impozitele și taxele locale aferente materiei impozabile respective, prin:

- identificarea terenurilor de pe raza unității administrativ-teritoriale a comunei, aflate în proprietatea unor persoane; realizarea unei corespondențe cu Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Vrancea pentru obținerea unor informații cu privire la identificarea proprietarilor de terenuri nedeclarate, aflate pe raza unității administrativ-teritoriale a comunei; înregistrarea suprafețelor de teren astfel depistate în evidențele agricole și fiscale ale entității, precum și stabilirea, reflectarea creanțelor aferente, în vederea urmăririi încasării acestora;

- stabilirea situațiilor similare cu cele constatate în timpul auditului cu privire la taxa pe teren/taxa pe clădiri pentru terenurile, respectiv clădirile aflate în domeniul public sau privat al unității administrativ-teritoriale date în folosință, în baza unor contracte de concesiune sau închiriere;

- identificarea mijloacelor de transport deținute de către contribuabili cu domiciliul/sediul pe raza administrativ-teritorială, pentru care nu au fost stabilite și înregistrate obligațiile fiscale reprezentând impozitul pe mijloacele de transport și stabilirea, înregistrarea și urmărirea în vederea încasării a creanțelor astfel identificate; instituirea și conducerea Registrului de evidență a mijloacelor de transport supuse înmatriculării/ înregistrării; încheierea de protocoale cadru pentru realizarea schimbului de informații dintre organul fiscal local și organele competente cu înmatricularea/ înregistrarea și radierea mijloacelor de transport;

- inventarierea clădirilor ale căror autorizații de construire au expirat și care îndeplinesc condițiile pentru a fi impuse, întocmirea documentelor de recepție și înregistrarea în evidența fiscală și contabilă a impozitului datorat;

- identificarea terenurilor ocupate cu fond forestier, neimpuse în condițiile legii.

☞ **Examinarea**, din oficiu, a stării de fapt, actuale, a contribuabililor în vederea unei determinări corecte a situației fiscale, cu privire la:

- stabilirea cotelor de impunere, în funcție de destinație (rezidențială sau nerezidențială), a clădirilor deținute, precum și în funcție de efectuarea lucrărilor de reevaluare.

- stabilirea corectă a zonelor de impunere, în cazul terenurilor;

- acordarea scutirilor și reducerilor la plata impozitelor și taxelor.

☞ **Inventarierea** beneficiarilor serviciului public de salubritate de pe raza UAT, în scopul identificării resurselor prevăzute de lege pentru acoperirea integrală a cheltuielilor efectuate privind întreținerea și funcționarea acestui serviciu, provenind din taxa specială instituită de consiliul local; emiterea și transmiterea către contribuabili a titlurilor de creanță prin care să fie

individualizate obligațiile acestora față de bugetul local, reprezentând taxă specială de salubritate, înregistrarea în evidența fiscală și contabilă în vederea urmăririi și încasării acesteia.

☞ **Întreprinderea** de către conducerea entității a măsurilor legale privind:

- emiterea și transmiterea către toți contribuabilii a titlurilor de creanță prin care să fie individualizate obligațiile acestora față de bugetul local, reprezentând impozite și taxe locale;
- identificarea sau reconstituirea, după caz, a documentelor justificative care au stat la baza tuturor operațiunilor de scădere a debitelor din amenzi, impozite și taxe, ce au fost operate în evidența contabilă. În caz contrar, se va proceda la repunerea operațiunilor respective în evidența contabilă și urmărirea încasării veniturilor de la debitori (în cadrul termenului de prescripție) sau de la persoanele răspunzătoare (în condițiile în care s-a prescris dreptul de a cere executarea silită);

- reconstituirea, pe baze legale, a evidenței analitice pe contribuabili și a celei centralizate, privind creanțele bugetului local și înregistrarea în contabilitate a acestora, pe baza documentelor fiscale întocmite.

☞ **Identificarea** tuturor cazurilor similare cu cele constatate în timpul auditului privind operațiuni de neînregistrare în evidența fiscală a amenzilor transmise de organele de poliție, înregistrarea în vederea urmăririi încasării acestora de la contribuabilii în cauză.

☞ **Luarea** de către conducerea entității a măsurilor legale pentru:

- aplicarea tuturor măsurilor de executare silită prevăzute de cadrul legal în domeniu, pentru recuperarea creanțelor bugetare restante, la nivelul tuturor debitorilor;

- scăderea din evidență a creanțelor pentru care s-a prescris dreptul de a cere executarea silită;

- luarea tuturor măsurilor legale de către conducerea entității pentru stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciului aferent abaterii constatate în timpul auditului, precum și pentru toate operațiunile similare celor identificate, constând în prescrierea din culpă a dreptului de a cere executarea silită a creanțelor bugetare neachitate la scadență sau din neînscrisura la masa credală a obligațiilor fiscale/comerciale neachitate de către debitorii declarați în stare de insolvență și ulterior radiați, în condițiile legii.

### Calitatea gestiunii economico-financiare

☞ **Efectuarea** corespunzătoare a operațiunilor de inventariere (inclusiv pentru activele fixe în curs de execuție), de valorificare a acestor operațiuni - *prin stabilirea persoanelor răspunzătoare în cazul lipsurilor constatate și recuperarea pagubelor* - și de evaluare/reevaluare a tuturor bunurilor din patrimoniul public și privat al unității administrativ-teritoriale; actualizarea inventarelor bunurilor aparținând domeniului public în conformitate cu prevederile legale, prin aprobare în consiliul local și atestare prin hotărâre a Guvernului.

☞ **Protejarea** activelor prin constituirea garanțiilor de bună execuție conform prevederilor legale, precum și a clauzelor înscrise în contractele de lucrări încheiate cu furnizorii de imobilizări corporale în curs de execuție; efectuarea demersurilor legale pentru remedierea deficiențelor de execuție consemnate în procesele –verbale de recepție.

☞ **Organizarea** unor sisteme de monitorizare a achizițiilor publice, prin implementarea unor proceduri operaționale elaborate pe etape, începând de la planificarea achizițiilor și până la atestarea realizării acestora în condițiile prevăzute în contracte, cu stabilirea de responsabilități clare și concrete pentru fiecare etapă parcursă; elaborarea de proceduri operaționale pentru achizițiile directe de bunuri și servicii (inclusiv servicii artistice, spectacole, prin care să se asigure că fondurile publice s-au utilizat în condiții de economicitate, eficacitate și eficiență.

☞ **Luarea** măsurilor legale pentru identificarea tuturor operațiunilor efectuate cu privire la exploatarea, valorificarea și consumul de material lemnos din pădurea proprietate publică a entității auditate și înregistrarea în contabilitate a diferențelor rezultate, precum și elaborarea unor proceduri scrise cu privire la această activitate.

☞ **Întreprinderea** de către conducerea entității a măsurilor legale constând în:

- identificarea consumurilor reale de carburant pe activitățile desfășurate (în funcție de consumul specific și cantitățile de lucrări efectuate), precum și prezentarea de documente justificative în acest sens. Totodată, se vor indica și locul/amplasamentul unde s-au realizat activitățile/lucrările respective, precum și perioada. În caz contrar, se vor lua măsuri în

consecință, respectiv identificarea persoanelor răspunzătoare și recuperarea contravalorii carburantului nejustificat și a accesoriilor aferente;

- identificarea tuturor bunurilor achiziționate, precum și a cantităților real consumate pentru desfășurarea activității entității. În caz contrar, se vor lua măsuri în consecință, respectiv identificarea persoanelor răspunzătoare și recuperarea contravalorii bunurilor/serviciilor nejustificate, precum și a accesoriilor aferente;

- elaborarea de proceduri scrise cu privire la consumul de carburant (cu utilajele, autovehiculele deținute de entitate și microbuzul unității școlare).

☞ **Virarea** în contul Inspectoratului de Stat în Construcții a sumelor convenite conform legislației în domeniu, inclusiv a penalităților pentru plata cu întârziere.

☞ **Respectarea** prevederilor legale de întocmire a contractelor în concordanță cu documentația de atribuire, precum și în concordanță cu propunerea tehnică a ofertei declarate câștigătoare, precum și intrarea în legalitate pentru deficiențele constatate.

☞ **Luarea de către conducerea entității a măsurilor** privind:

- întocmirea și completarea, conform prevederilor legale, a Registrului de evidență a datoriei publice locale, în care să fie înscrisă valoarea totală a datoriei publice contractate de entitate;

- desemnarea prin hotărâre a consiliului local a persoanei responsabile cu ținerea Registrului datoriei publice locale;

- transmiterea, în copie, către Ministerul Finanțelor Publice, a înregistrării documentelor menționate în Registrul de evidență a datoriei publice locale;

- publicarea pe întreaga durată a serviciului datoriei publice locale, pe pagina de internet a UAT, a registrului datoriei publice locale, a valorii finanțării rambursabile contractate, a gradului de îndatorare, durata serviciului datoriei publice locale, dobânzile, comisioanele și plățile efectuate, precum și actualizarea acestor informații în prima decadă a fiecărui trimestru pentru trimestrul expirat.

☞ **Aplicarea măsurilor** pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperarea acestora, rezultate din:

- plăți pentru lucrări de investiții neefectuate sau decontate în alte condiții decât cele legale și/sau contractuale:

- lucrări supradimensionate prin înscrierea unor cantități mai mari decât cele real executate, rezultate din măsurători;

- acceptarea la plată a unor situații de lucrări care au cuprins cantități sau prețuri unitare și cote de cheltuieli mai mari decât cele din devizele ofertă, sau consumuri de materiale ale căror prețuri unitare sunt supraevaluate față de cele rezultate din documentele justificative de proveniență;

- lucrări realizate suplimentar, dar neprevăzute în documentația de proiectare și în contractul de lucrări, pentru obiective finanțate de la bugetul de stat în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală;

- plăți mai mari decât cele solicitate prin facturi, care nu îndeplinesc condițiile de legalitate și regularitate;

- achitarea, către constructor, a contravalorii unor cantități de lucrări care fuseseră anterior înscrise în situații de plată întocmite de către constructorul inițial, transmise în vederea decontării, acceptate la plată și achitate de către beneficiar;

- plata unor lucrări, neefectuate sau efectuate necorespunzător de executant și realizate/remediate de achizitor în perioada de garanție acordată lucrărilor și care nu au fost recuperate, conform prevederilor contractuale.

- efectuarea plății celui de-al doilea proiect tehnic privind obiective de investiții, indiferent de programul prin care au fost finanțate.

- plăți pentru bunuri și servicii plătite și nelivrate/neprestate, fără documente justificative care să ateste realitatea și exactitatea sumelor datorate; cheltuieli neefectuate în interesul unității sau care nu au legătură cu obiectul de activitate al acesteia; plata accizelor (inclusiv TVA) pentru gazele naturale utilizate la încălzire în cazul unităților de învățământ sau de asistență socială, care sunt scutite de la plata acestora;

- plăți peste normele, cotele sau baremurile legal aprobate; plăți peste valoarea contractelor sau fără respectarea clauzelor contractuale;



- plata din culpă a unor penalități de întârziere, stabilite prin hotărâri ale instanței de judecată, pentru neachitarea la termenele contractuale a serviciilor prestate de către furnizori;
- acordarea unor drepturi bănești (stimulente, bonusuri) personalului din cadrul primăriilor și din instituțiile subordonate neprevăzute de reglementările legale pentru personalul din sistemul bugetar;
- stabilirea eronată a drepturilor salariale, inclusiv a unor sporuri; acordarea unor sporuri salariale pentru membrii echipelor de implementare a proiectelor cu finanțare nerambursabilă, în condițiile în care activitățile desfășurate nu sunt atestate cu documente justificative; indemnizații plătite unor persoane alese, ale căror mandate au fost anulate în instanță; plata nejustificată legal a indemnizației zilnice de delegare.

\*

Recomandările formulate de Curtea de Conturi și măsurile dispuse prin deciziile emise de aceasta pentru înlăturarea abaterilor de la prevederile legale și normativele în vigoare, a neregulilor și deficiențelor identificate de auditorii publici externi, trebuie să constituie, pentru autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice locale, instrumentele prin care să-și îmbunătățească activitatea de administrare a resurselor financiare ale sectorului public, să crească performanța utilizării acestora și să aducă un plus de valoare în ceea ce privește managementul financiar.

\*

Prezentul raport este însoțit de **fișele sintetice** în care sunt prezentate **rezultatele** acțiunilor de audit/control desfășurate la nivelul fiecărei entități verificate.

**DIRECTOR,**

**DIRECTOR ADJUNCT,**

**ec. Ionel PETREA**

**ec. Mariana TABAN**